

A Microfalat program leírása

(3.12P verziótól...)

**Mikroszerviz Informatika Kft.
2019.08.**

Használatbavétel

A program kisebb, közétkeztetést megvalósító, főzőkonyhával ellátott intézmények (bölcsődék, óvodák, iskolák, szociális gondozók) számára készült, az ételkészítéshez kapcsolódó recept-, norma-, alapanyag-nyilvántartással kapcsolatos adminisztratív feladatok támogatása céljából.

Helye a számítógépen:

A telepítéskor kiválasztott lemezmeghajtón létrehozott MICROFALAT_UJ könyvtár (alapkönyvtár) és az alatta keletkező könyvtárak, valamint az éves zárásokat megelőző adatmentéshez szükséges archívumok - MICROFALAT_UJ_éééé nevű könyvtárak (ahol éééé = az aktuális évszám).

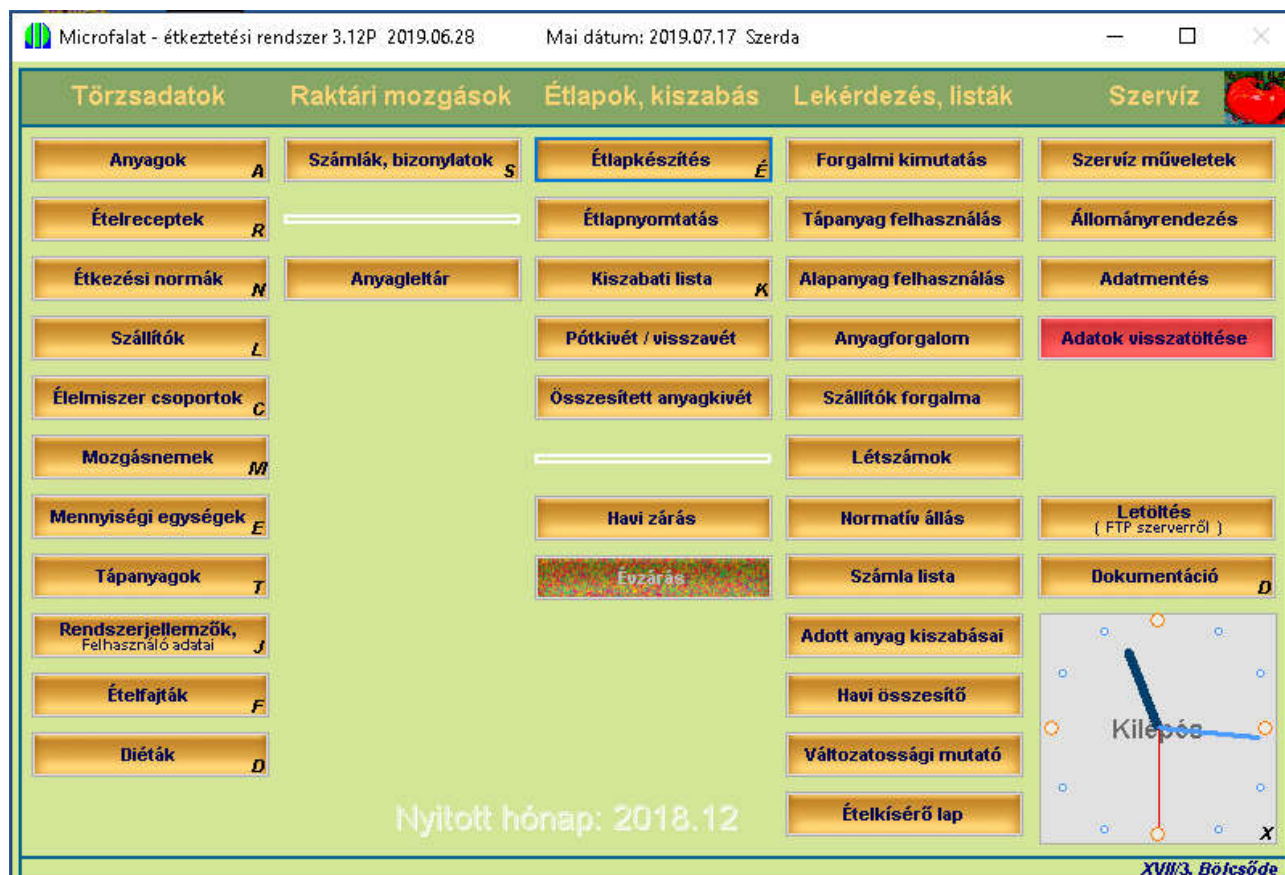
A fentiekén kívül a fájlrendszer más könyvtáraiban nem változtat semmit.

Indítása:

A telepítéskor a Windows asztalon keletkező (paradicsomot szimbolizáló) ikonra való dupla kattintással. Ha ez az ikon nem jönne létre, akkor az alapkönyvtárban található **microfalat_uj.exe** indítandó.

A program egyes funkciói az alábbi menüből indíthatók egérekattintással, vagy a gyakrabban használatos menüelemek jobb alsó sarkában lévő betű leütésével.

A Microfalat feltöltése adatokkal, a rendszer munkafázisai:

A telepítést követően a rendszer forgalmi adatállományai üresek (számlák, étlapok, stb). Az alábbi törzsállományok adatokkal feltöltve kerülnek telepítésre, melyek nem naprakészek ugyan, de az elinduláshoz segítséget nyújthatnak:

- (Alap)anyagok törzsállomány
- Élelmiszer csoportok
- Tápanyagok
- Ételreceptek

Az érdemi munka megkezdése előtt – első lépésben – a receptura törzsből törölni kell a számunkra szükségtelen ételeket, a megmaradó recepteket pedig a saját kívánalmaknak megfelelően módosítani, ill. fölvenni. Ezzel párhuzamosan az alapanyag törzset is aktualizáljuk, a főleges cikkeket ki kell törölni, az újakat fölvenni, stb. Ügyeljünk arra, hogy olyan terméket ne töröljünk ki az anyagtörzsből, amely valamilyen receptben szerepel, vagy ha igen, akkor töröljük az érintett receptet is!

Vegyük fel a normákat (étkezési csoportokat) és töltsük ki az adott norma korcsoportjára vonatkozó tápanyag-, vitamin- és ásványi anyag táblázatot..

Töltsük fel a szállító törzset azon partnereink adataival, akiktől az alapanyagokat beszerezzük.

Csak akkor kezdjük el a mozgásokat rögzíteni, ha a fent leírtakat elvégeztük.

Napi átlagos tevékenységsor:

- A napi étlapok feltöltése a szükséges étkezési csoportokra, a receptek és az aktuális létszám alapján – előre feldolgozható. (Esetleg a közben felmerülő receptváltozások átvezetése szükséges.)
- Szállítói számlák, esetleges egyéb készletmozgások bevitele, ellenőrzése, opcionális nyomtatása – a felmerülés szerint, de mindenképp kiszabás előtt, mert a kiszabás csak akkor végezhető el, ha minden érintett alapanyag a kellő mennyiségben rendelkezésre áll (készleten van).
- Kiszabati lista készítése a konyha számára.
- Az étlapok kiszabását (a bennük szereplő alapanyagok készletről történő levételét) akkor végezzük el, ha már abban módosítás nem valószínű. Pótkivét, visszavét utólag végezhető. Később felmerülő, már kiszabott étlapot érintő nagyobb változtatás esetén a kiszabást vissza lehet vonni. (Ajánlatos is, majd az elvégzett korrekciók után újból kiszabni).
- Napi kimutatások készítése szükség szerint.

Hónap végén:

- Minden eddig elmaradt mozgás, kiszabás rögzítése.
- Havi listák, kimutatások elkészítése
- Havi zárás

Év végén:

- Éves listák elkészítése
- Éves adatmentés
- Éves zárás

I. Törzsadatok

I. 1. Anyagtörzs karbantartás

Jel	Név	Kód	Csoport	Készlet	M.E.
	Z. PAPRIKA , PRITAMIN PAP.	69	zöldségfélék (friss, mirelit, konzerv)	0	Db
	Z.BAB	308	zöldségfélék (friss, mirelit, konzerv)	0	Kg
	ZALAHÚS	178	húskészítmény, húskészítmény	0	Kg
	ZALAI ^	24	húskészítmény, húskészítmény	0	Kg
	ZELLER	145	zöldségfélék (friss, mirelit, konzerv)	0	Db
	ZELLER ^	174	zöldségfélék (friss, mirelit, konzerv)	0	Kg
	ZÖLDPAPRIKA ^	144	zöldségfélék (friss, mirelit, konzerv)	0,3	Kg
	ZSEMLE ^	420	kenyérfélék, péksütemények	0	DB
	ZSEMLE MORZSA ^	38	cerellák (liszt, rizs, gabonafélék)	0	Kg

Tápanyag [100 g / 100 ml]	
Energia	1174 kJ
Fehérje	280 kcal
Zsír	9,4 g
Szénhidrát	0,7 g
Koleszterin	57,0 g
Telített zsírsav	0 mg
Sótartalom	1,5 g
Cukortartalom	g

Ásványi anyagok		Vitaminok	
Foszfor	50,000 mg	B1	64,815 µg
Kalcium	20,370 mg	B2	27,778 µg
Kálium	118,519 mg	Niacin	0,741 mg
Magnézium	40,741 mg	B6	0,037 mg
Nátrium	62,963 mg	Biotin	1,481 µg
Réz	0,074 mg	A	0,000 µg
Vas	0,900 mg	C	0,000 mg
Cink	0,463 mg	E	0,000 mg
Mangán	0,204 mg	D	0,000 µg
Szelén	0,000 µg	Folsav	25,926 µg

Az alapanyagok felvitelére, karbantartására szolgál.

A képernyő bal felső részén táblázatos formában láthatók a rendszerben tárolt anyagrekordok.

Ebben a fejezetben mondjuk el a táblázatos formájú képernyőkön alkalmazott navigációs lehetőségeket, az adatkijelölő, sorrendező, kereső megoldásokat, amelyek minden „táblasoros” típusú képernyőn hasonló módon működnek. Tehát a további programok leírásánál ezekre már nem térünk ki, csak az esetleges eltérésekre utalunk.

Közös magyarázó rész következik

Ebben a táblázatban le-föl lépkedhetünk (a nyilak, PageUp, PageDown gombok, illetve a táblázat jobb oldalán lévő görgetősáv segítségével). A mindenkor aktuális sort (rekordot) a sor elején látható kis fekete háromszög mutatja, az adott rekord részletes tartalma a táblázat alatt látszik. Ha a görgetősáv csúszkáját vonszoljuk az egérrel, a táblázatban gyorsan mozognak a sorok, az alattuk lévő adatrészletezés pedig csak akkor változik majd, ha belekattintunk a táblázatba, azaz kijelöljük az aktuális sort. Az aktuális sort vékony kerettel, illetve a sor elején álló kis fekete nyíllal jelezzük.

A táblázat oszlopai közül a fejlécben látható piros nyilacska mutatja, hogy az adott oszlop (azaz „kulcs oszlop”) szerint sorrendbe rakható a táblázat, ha az adott oszlop fejlécére kattintunk.

Az éppen kijelölt sorrendet a fejléc narancssárga színe mutatja.

Jelen esetben a „Név” fejlécre kattintva anyagnév, a „Kód” fejlécre kattintva pedig anyagkód sorrendben fognak megjelenni a rekordok.

Ha egy kulcs oszlopban leütünk egy betűt (számot), akkor a táblázat a leütött karakterrel kezdődő rekordra ugrik. Több, gyors egymásutánban leütött betű esetén az összes leütött karakternek megfelelően áll be a sorrend. Pl.: a fenti táblázatban most a „KELKÁPOSZTA” az aktív sor, ezt úgy érhattuk el, hogy a táblázat „Név” oszlopában állva, egymás után begépeztük a „KELK” betűket. Ez a gyors módszer tehát a kulcs oszlopokra érvényes.

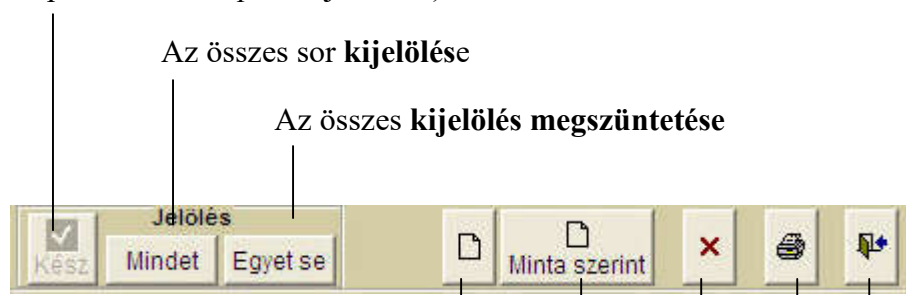
Bármelyik oszlopban állva érvényes azonban egy általános keresési módszer: nyomjuk le az **F10** gombot, ekkor az adott oszlop fejlécében kinyílik egy üres sárga mező, ide beírhatunk egy bármilyen kifejezést, az **Enter** lenyomásakor a program megkeresi az első olyan rekordot, ahol ez a kifejezés az adott oszlopban bárhol előfordul (tehát nem csak szó eleji egyezés számít).

Ha talált ilyen, akkor rááll az adott sorra és az „F12 = Következő” (zöld színű) felirat jelenik meg a fejlécben, mutatván, hogy az **F12** gomb lenyomásával sorra megkapjuk azokat a sorokat, amelyekben a keresett kifejezés előfordul. A „Nincs több” üzenet jelzi, ha a táblázatban nem található további egyezés. A keresést bármikor befejezhetjük az **Esc** gomb megnyomásával.

A táblázat alatt lévő vezérlőgombok értelmezése:

Amikor az egérmutatót az egyes ikonok fölé mozgatjuk, egy szövegkeretben megjelenik az adott ikonra kattintás esetén kiváltott funkció rövid magyarázata.

A táblázat kijelölt rekordjainak „visszaküldése”
a hívó programrésznek (részletesebb magyarázat:
pl.: az *Ételreceptek* fejezetben)

Az összes sor **kijelölése**

Az összes **kijelölés megszüntetése**

Kész **Jelölés** **Mindent** **Egyet se** **Minta szerint** **X** **Nyomtatás** **Kilépés, vissza a menübe**

Ha a táblázat első oszlopa egy jelölőnégyzet, akkor az egérrel odakattintva az aktuális sor, vagy egyes esetekben több sor is kijelölhető (pl.: nyomtatáskor csak a kijelölt rekordokat nyomtatja).

Új rekord felvétele (bekészítve a táblázat aktuális rekordjának adatait – gépelést, időt spórolhatunk vele)

Új rekord felvétele (nincs bekészítés, minden gyűjtőmező üres)

A beírt adatokat le kell zárni, vagy a beírást vissza lehet vonni:

Lezárás, az új rekord Rögzítése **Visszavonás, nincs rögzítés (a beírtakat eldobja)**

A táblázatok soraiba közvetlenül – a programok döntő többségében – nem lehet beleírni, az ettől eltérő esetekre ott külön kitérünk.

Adatbeviteli módok:*Egyszerű gyűjtőmező:*

Az **adatbevitelre** a képernyőn – általában **sárga, vagy világoszöld** színben – megjelenő **gyűjtőmezők** szolgálnak, a beírás helyét villogó fekete vonal (továbbiakban: **kurzor**) mutatja. Egy adat beírását általában az *Enter* gomb lenyomásával fejezzük be, lehetnek azonban olyan esetek, amikor a beírást adott szöveg hossz elérésekor a program automatikusan lezárja.

Ügyeljünk rá, hogy a szöveges információk (elnevezések, megjegyzések) mindig a mező elején kezdődjenek, szóköz nélkül, mert a kezdő szóköz miatt esetleg nem a megfelelő sorrendben találjuk majd a rekordokat.

Szerencsésebb és esztétikusabb, ha az elnevezések (anyagnév, receptnév, stb.) beírásakor nem össze-vissza alkalmazunk kis- és nagybetűket, hanem egységes rendszerben dolgozunk.

Számok begépelésekor tizedesvesszőt használunk (nem tizedespontot).

Legördülő választólista (speciális gyűjtőmező):

Adott érték készletű, kevés elemű listából való gyors választásra szolgál. A fekete nyílacska lenyomásakor a legördülő táblázat adott sorára kattintva, annak tartalma bekerül a gyűjtőmezőbe.

Ha a gyűjtőmező előtt egy kis zöld pipát szimbolizáló ikont látunk, mindkét fenti beviteli mód esetén igaz az alábbi lehetőség:

Amennyiben az előző oldalon ismertetett táblázatban kijelöltünk rekordokat és rákattintunk a gyűjtőmező előtti kis zöld pipára, akkor a gyűjtőmezőben látható értéket a program beírja a táblázat összes kijelölt rekordjába. (Pl.: így tudunk több kijelölt anyaghoz egy gombnyomásra egyforma élelmiszer csoportot, vagy mértékegységet rendelni.)

Ha egy gyűjtőmező szürke háttérrel látszik, az azt jelenti, hogy a program nem ad lehetőséget beírásra, vagy a már benne lévő adat módosítására. (Pl.: automatikusan kitöltésre kerülő mező, a rendszer önmaga képzí – a továbbiakban: AUT)

Közös magyarázó rész vége

Térjünk tehát vissza az alapanyagokhoz:

Az aktuális anyagrekord sora a táblázatban:

- **Zöld:** van készlete
- **Sárga:** van készlete, de meghaladja a beállított maximumkészletet
- **Narancs:** van készlete, de kisebb, mint a beállított minimumkészlet
- **Semleges:** a készlete nulla

Max. készlet	0,0000
Min. készlet	0,0000

Az anyag jellemzői a táblázat alatt lévő gyűjtőmezőkben láthatók és a kód, mennyiség, átlagár, érték kivételével szabadon módosíthatók. Persze arra ügyelni kell, *ha egy anyagnevet megváltoztatunk a törzsben, attól még a rá hivatkozó, már elkészített étlapokban a név nem fog megváltozni, ez pedig zavart okozhat!*

- **Anyagkód:** utólag nem módosítható, AUT. (lásd még: *Új anyag felvétele*)
- **Anyagnév:** egyedi elnevezés, két egyforma név nem lehet. Hossza: max. 50 kar.
- **ÁFA:** %-ban megadott Áfa-kulcs (kötelező). A beszerzésnél módot adunk nettó-bruttó átszámításra, ehhez szükséges. A „Vált” feliratú gomb ad lehetőséget a kulcsok rendeleti módosítása esetén az átsoroláshoz.
- **Élelmiszer csoport:** nem írhatunk be tetszőleges szöveget, a rendszer csak a feltöltött élelmiszer csoportok közül enged választani. Új anyag felvételekor az ide beírt egy-két betűs szókezdett után leütött *Enter* hatására megjelenik a csoport-táblázat, a beírt szókezdettől kezdődő névsorban, itt megkereshetjük a kívánt élelmiszer csoport sorát és dupla kattintással, vagy az *Enter* lenyomásával visszkapjuk a gyűjtőmezőbe a választott értéket. Ha nem adunk szókezdetet, a táblázat a legelejétől indul, abc-rendben.
- **Menny.egység:** a raktárkészletünk ebben a mértékegységben fogja tárolni a készletet.
- **M.e. váltó:** a tápanyagok számításához szükségünk van arra, hogy az adott anyag mennyiségi egysége hány g-nak, ill. ml-nek felel meg, mivel a tápanyagtáblázatban az értékek 100 g-ra, vagy ml-re vonatkoznak. Pl.: ha a választott mennyiségi egységünk (amiben a raktárkészletet vezetjük) mondjuk KG, akkor ide 1000 kerül, mert ezt a rendszer az alapvető értékekkel feltöltött *mennyiségi egységek* táblából előveszi. Ha azonban ebben a táblában nincs előre meghatározva ez a váltószám, pl. Ü(veg)-ről van szó, akkor nekünk kell megadnunk, hogy egy üvegnyi hány gramm anyagnak felel meg. A *mennyiségi egység* táblát célszerű előre feltölteni.
- **Hasznosítható:** az alapanyagok egy részénél feldolgozási veszteséggel kell számolni. Ide kerüljön egy 0...1 közötti érték, amely megadja, hogy a termék milyen arányban (n x 100) % hasznosul ténylegesen tisztítás, stb. után a „nyers” mennyiséghez képest. (Kezdőértéke: 1,00)
- **Allergén összetevők:** ha az alapanyag tartalmaz(hat) allergiát okozó összetevőt, ide írhatjuk be a max. 5 féle allergén nevét, hogy az étlapon feltüntethessük (Kezdőértéke: üres)

Tápanyag-, vitamin- és ásványi anyag tartalom:

A rendszer tartalmaz egy előre feltöltött, a leggyakoribb élelmiszerfajtákat tartalmazó tápanyag-táblázatot, mely folyamatosan karbantartható a **Tápanyagok** menüpontban.

Amikor itt az anyagtörzs ablakban a **Tápanyag** gombra kattintunk, a program előveszi a fent említett táblázatot és onnan (*Enter*-rel, vagy dupla kattintással) kiválasztható az alapanyagunknak leginkább megfelelő, a táblázatban szereplő élelmiszerfajta. A program a választott élelmiszer tápértékeit átveszi, ide a világoszöld mezőkbe. Ha valamelyiket nem tartjuk megfelelőnek, szabadon módosíthatjuk, ügyelve arra, hogy a beírtak mindig 100 g-ra (100 ml-re) vonatkozzanak!

A raktárkészlet mindenkori értékének nyilvántartása, valamint a kiszabások átlagolt beszerzési áron történnek.

A képernyő alsó részén megmutatjuk az *aktuális készletet, átlagárat* és az ezekből számított *készletértéket*. Az átlagár beszerzésről-beszerzésre változhat, aszerint, hogy a rendszerbeli átlagárhoz képest eltérő áron jött-e az anyag.

Új anyag felvétele:

Kattintsunk a következő gombok valamelyikére:

Kötelezően kitöltendő mezők: *anyagkód, anyagnév, élelm. csoport, mennyiségi egység, mennyiségi egység váltó.*

A program által feltöltött alapértékek: *hasznosítható = 1,00 allergén összetevők = üres*
állati eredetű = Nem max. és min. készlet = 0

Az *anyagkód* rovat kitöltése kétféle módon történhet:

- Automatikusan – (üresen hagyjuk a mezőt) ekkor a program generálja az első használaton kívüli anyagkódot
- Manuálisan – beírhatunk 1...99999 közé eső számot, a rendszer ellenőrzi, hogy a megadott anyagkód foglalt-e, foglaltság esetén hibajelzést ad.
A rendszerben két egyforma anyagkód és név sem létezhet!

Ha a „Minta szerint”-i új felvételt alkalmazzuk, akkor a program a gyűjtőmezőket feltölti az aktuális rekord adataival (az anyagkód kivételével). A bekészített tartalmakat – ahol szükséges – a kívánalmak szerint módosíthatjuk.

Az újonnan felvett anyagrekordot mentsük el a „rögzítés” ikonra való kattintással.

Ha mégsem kívánjuk rögzíteni az új rekordot, kattintsunk a „visszavonás” ikonra.

I. 2. Receptek karbantartása

Ételreceptek

Jel	Ételnév	Kód	Adag	Megjegyzés	Diéta (rpt-csoport)	Módosítva	Ételfajta
	Aaaaaa_cukor	213	10			2019.05.09	
	Aaaaaaaaaaaaaa	212	10			2019.04.19	
	Alma	9392	10			2016.03.03	
	Alma 2	210	10			2019.04.14	
	Alma 3	211	10			2019.04.14	
	almakompót	9288	10			..	
	Almamártás gy.	4128	10			2019.05.09	Mártás, szósz
	almás-céklasaláta	8132	10			..	

Összetevők

Anyagnév	Kód	Mennyiség	M.E.
alma (friss)	101	1,3 kg	
kristály cukor	1208	0,1 kg	
szegfűszeg	2001	0,01 csomag	
fahéj, őrölt	706	0,01 kg	
liszt (finomliszt)	1304	0,1 kg	
citrál	409	0 liter	
Só,(jódozott) ételekhez	1902	0,01 kg	
vaniliás cukor	2302	0,018 kg	
citrom	402	0,05 kg	
tejföl 20% zsírt.	2455	100 gr	
tej, tehén 2,8% zsírt.	2104	0,5 liter	

Tápanyag

	KCal	KJoule	Fehérje [g]	Szénhidr [g]	Zsír [g]	Koleszter [mg]
Össz.:	1415,95	2870,85	30,38	285,34	18,46	42,50
1 főre:	141,60	287,09	3,04	28,53	1,85	4,25

Telített zsírsav [g]

	Só [g]	Cukor [g]
Össz.:	0,00	152,00
1 főre:	0,00	15,20

Allergének: glutén.

Tálalási adat:

1-3 év	4-6 év	7-10 év	11-14 év	15-18 év	19-60 év	60 év felett
0	0	0	0	0	0	0

Hibafelderítés **Hibajelzés törlése** **Készítési leírás (be / ki)** **Aktuális anyagköltség** **Anyagtörzs**

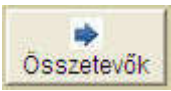
Az ételreceptek felvételére, karbantartására szolgál. A képernyő 3 fő részre oszlik, a felső táblában láthatjuk a receptek főbb jellemzőit, nevét, kódját, receptcsoportját – ezen oszlopok szerint kérhetünk sorrendezést a megfelelő oszlopfejlécre kattintva (alap esetben a név szerinti abc sorrend), a módosítás dátumát, az ételfajta besorolást. Itt jegyezzük meg, hogy e besorolás szükséges a *változatossági mutató* számolásához.

A jobb oldali „Összetevők” táblázatban az aktuális étel alapanyag összetételét mutatjuk. A mennyiségeket célszerű több adag ételre vonatkoztatni (jelen esetben pl.: 10 adag), mert így a

csekélyebb összetevők – fűszerek, adalékok – mennyisége könnyebben meghatározható. Az adag számértékét a „Rendszerjellemzők” menüpontban előre definiálhatjuk.

A baloldali táblázatban az aktuális étel tápanyagtartalmát láthatjuk, az összes adagra és egy főre számítva. A „Tápanyag” gombra kattintva változathatunk a csak tápanyag, vagy a teljes (tápanyag + ásványi anyagok + vitaminok) megjelenítés között.

A recept alapadatai (név, fajta- és diéta besorolás, megjegyzés) szabadon változtathatók. (A zöld pipák szerepét illetően lásd az **I. 1. pont** közös magyarázó részében leírtakat!) Az adag átírásakor, a program – megerősítő kérdés után – átszámolja az összetevők mennyiségét az új adagszámnak megfelelően.

A receptben szereplő anyagok mennyiségeinek megváltoztatásához kattintsunk az gombra, ekkor a táblázat „Mennyiség” oszlopa írhatóvá válik és az egyes alapanyagok soraiban az

anyagmennyiségeket tetszés szerint módosíthatjuk.

▶vaníliaáscukor	2302	0,0180	kg
citrom	402	0,0500	kg
tejföl 20% zsírt.	2455	100,0000	gr
tej, tehén 2,8% zsírt.	2104	0,5000	liter

Új anyagok hozzá rendelése a recepthez:

A megjelenő alapanyagtörzs táblázatában egy anyag kiválasztásához kattintsunk duplán, vagy üssünk Entert a megfelelő soron. Több anyagot is kiválaszthatunk egyszerre, ekkor pipáljuk be a szükséges sorokat, ha kész vagyunk, kattintsunk

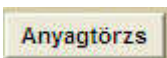

a **Kész** gombra. A kiválasztott anyagok a táblába bekerülnek, töltsük ki a mennyiségeket.

Aktuális
anyag
törlése

Módosítások
rögzítése,
visszalépünk a
receptsorokra

Az összes
módosítás
visszavonása,
visszalépünk a
receptsorokra

Az -re való kattintással az alapanyag törzset vehetjük elő, ahol szükség esetén új anyagot vehetünk fel, vagy valamilyen anyagjellemzőt módosíthatunk.

Tipp: Ugyanazt az étel elkészíthető egyszer ilyen, másszor olyan alapanyagból, amit épp jobban be tudunk szerezni. (Pl.: friss, vagy mirelit zöldség, stb.) Emiatt többféle receptet kéne felvennünk az ételhez. Hogy ezt elkerüljük, készítünk csak egy receptet, amelybe föl vesszük mind a 2-3 féle, egymást helyettesítő alapanyagot a szükséges mennyiségekkel. Majd az étlap készítésekor, a hivatkozott receptből kihúzzuk az éppen nem kívánt összetevőket.

Ne felejtjük el, hogy a recept anyagmennyiségei mindig a recepten érvényben lévő adagszámmra vonatkoznak. Az étlapon a program természetesen ennek figyelembe vételével számolja ki az aktuális létszámhoz szükséges tényleges mennyiségeket.

Tápanyag gombra kattintva bővített táblázat jelenik meg, ahol a recept ásványianyag- és vitamintartalma is látható. Ismételt kattintásra a bővített táblázat bezárul.

Tál.a.beállítás gomb: korcsoportonként meghatározható az előzőleg kijelölt receptek szerinti ételek tálalási adagja.

Hibafelderítés **Hibajelzés törlése** A hibafelderítésre kattintva a program pirossal megjelöli azokat a recepteket, melyeknek összetevőiben hibát fedezett fel (pl. a hivatkozott anyagkód nincs a törzsben, vagy eltérő névvel szerepel). A piros soron állva az „Összetevőkre” kattintva az alábbi táblázat jelenik meg, ahol látható a hiba szövege és egyben a kijavításra is lehetőség nyílik:

ásványvíz	9401	10				
▶ babapiskóta	9379	10	Hiba az összetevőkben	2019.04.13		
babfőzelék szárazbab,fejtettb	9144	10		2016.01.13		
bableves, fejtett,száraz guly	3209	10		2015.02.18		
Baconos cs.mell, cs.máj d.	105	10		2018.10.10	Húsétel	

Anyag törzshiány #4980			Anyagnév	Összetevők	Kód	Mennyiség	M.E.
			▶ babapiskóta		305	1,1000	doboz
			ásványvíz		2519	0,0000	liter

Ha elvégeztük a javításokat, kattintsunk a „Hibajelzés törlése” gombra.

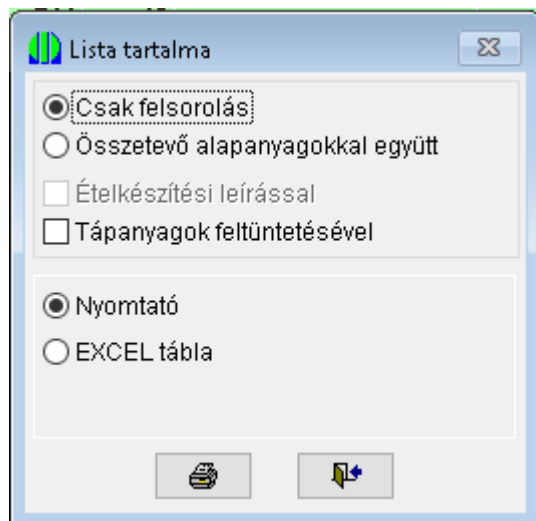
Készítési leírás (be / ki) Minden recepthez készítési leírást készíthetünk. Rákattintva be- és kikapcsolhatjuk a leírás bevitelére szolgáló ablakot:

Itt írhatjuk le az adott összetevőkből álló étel készítésének lépéseit, mintegy "szakácskönyvet" készíthetünk.

A szöveg hossza nincs korlátozva, azonban a nyomtathatóság érdekében nem célszerű a túlzott terjengősség.

Az Enter-rel a következő sorba léphetünk, a leírást a TAB nyomógommbal zárhatjuk le.

A kijelölt receptek kinyomtatására az alábbi lehetőséget adja a program:

Receptkód, név	Adag	Fajta	Diéta	Módosítva	Megjegyzés
Összetevők anyagkód, név	Mennyiség	Egység	Készítési leírás		
9288 almakompót (10 főre)	10				
Tápanyagok:	[KCal]	Energia	[KJoule]	Fehérje [g]	Szénhidrát [g]
101 alma (friss)	653		1063	3,28	156,46
1208 kristály cukor					4,36
402 citrom					
9379 babapiskóta (10 főre)	10				
305 babapiskóta				1,1	doboz
2519 ásványvíz				0	liter

- Csak felsorolás: tömör lista, kód, név feltüntetésével, anyagösszetétel, készítési leírás nélkül, választhatóan tápanyaggal, vagy a nélkül.
- Összetevő alapanyagokkal együtt: az előbbi eset bővített változata anyagösszetétellel és választhatóan készítési leírással, vagy a nélkül, tápanyagok feltüntetésével, vagy a nélkül.

A lista kérhető nyomtatóra, vagy Excel táblába.

I. 3. Étkezési normák

Jel	Név	Kód	Korcsoport	Napi összérték
[X]	Bölcsis csoport	1	1-3 ÉV	288,00
[]	Dolgozók	5	19-60 ÉV	395,00
[]	Józsf. Gyerm. Átm.Otth.	3	11-14 ÉV	720,00
[]	szállásbiztosító idők klubja	2	60 ÉV FELETT	720,00

Minta szerint [X] Jelölés Mindet Egyet se [Print Icon] [Refresh Icon]

Napi tápanyag

Január	Július	Cód	1	Régeli	50,00 Ft/nap
Február	Augusztus	Név	Bölcsis csoport	Tízórai	0,00
Március	Szeptember	Korcsoport	1-3 ÉV	Ebéd	188,00
Április	Október	Napi étkezések száma	☒ Egész napos ☐ Bölcsődei ☐ Háromszori ☐ Egyszeri	Uzsonna	50,00
Május	November			Vacsora	0,00
Júnios	December			Összesen	288,00

Itt történik az étkezési csoportok (normák) felvitele, karbantartása.

Az év minden hónapjára külön normatáblát tartunk nyilván, hogy az évközi normaváltások ne okozzanak problémát. A program mindig a rendszerdátumnak megfelelő havi normatáblával indul, de lehetőséget ad bármelyik hónap adatainak módosítására, visszamenőleg is. Ebből következik, hogy minden normával kapcsolatos kimutatást az aktuális állapottal számolunk, több hónapot átfogó kimutatásokban az egyes hónapokat az adott hónap táblájában található normaértékekkel vesszük figyelembe.

A program automatikusan legenerálja mind a 12 hónap tábláját, ha a rendszerdatumhoz képest visszamenőleg módosítunk, megerősítő kérdés után átvezeti a módosított értékeket az év végéig még hátralévő hónapok tábláiban is.

A norma értékeket meg kell adni a korcsoporttól és az ellátás típusától függően a megfelelő étkezésekre. A program az „Összesen” rovatba összegzi a beírt értékeket.

A *normakód* rovat kitöltése kétféle módon történhet:

- Automatikusan – (üresen hagyjuk a mezőt) ekkor a program generálja az első használaton kívüli kódot
- Manuálisan – beírhatunk 1...9999 közé eső számot, a rendszer ellenőrzi, hogy a megadott kód foglalt-e, foglaltság esetén hibajelzést ad.

A rendszerben két egyforma normakód és név sem létezhet!

Kötelezően kitöltendő mezők: *kód, név, korcsoport*

Ha rákattintunk a „Napi tápanyag” gombra, az alábbi képernyőn kitölthetjük az adott korcsoport napi tápanyag-, vitamin- és ásványi anyag szükségletét.

A táblázatban a napi tápanyagszükségletet százalékos arányban fel kell osztanunk az étkezések között. Amikor az étlapok összeállításakor kikérjük a gyors tápanyag analízist, a program az étlapokon szereplő ételek tényleges tartalmát összeveti az itt megadott értékekkel – egy főre vonatkoztatva – és megjeleníti a különbséget. A megengedett eltérés % -tól függően kék (a szükségesnél több), piros (kevesebb), vagy semleges színű (megfelelő) sávba sorolja az adott étkezéseket.

Az „Összes érték másolása” gombra kattintva elmenthetjük a beírt számértékeket, majd egy másik normára áttérve, beilleszthetjük az elmentett adatokat az „Összes érték beillesztése” kattintással.

A „Kész” gombra kattintva visszatérünk a kiindulási „Norma” képernyőre.

NAPI tápanyagszükséglet EGY FŐRE

Bölcsis csoport
1-3 ÉV

Összes érték másolása
Összes érték beillesztése

Kész

Étkezések arányában (=100%)		Tápanyagok	
Reggeli	%	Energia	kJ
Tízórai	%		kcal
Ebéd	%	Fehérje	g
Uzsonna	%	Zsír	g
Vacsora	%	Szénhidrát	g
Megeng. eltérés	20 %	Koleszterin	mg

Ásványi anyagok		Vitaminok	
Foszfor	mg	B1	µg
Kalcium	mg	B2	µg
Kálium	mg	Niacin	mg
Magnézium	mg	B6	mg
Nátrium	mg	Biotin	µg
Réz	mg	A	µg
Vas	mg	C	mg
Cink	mg	E	mg
Mangán	mg	D	µg
Szelén	µg	Folsav	µg

Bármilyen módosítást hajtottunk végre a „Napi tápanyag” modulban, visszatérve a „Norma”

képernyőre, kattintsunk a (rögzítés) gombra, hogy elmentsük a változásokat.

I. 4. Szállítók

Jel	Név	Kód	Cím	Telefon	Ügyintéző
☐	SPAR -CORVIN	44	1085 BUDAPEST BLAHA LUIZA 1-2		
☐	SPAR 148.sz.	54	2272 BUDAPEST NAPLÁS u.62		
☒	SPAR 149.-MAGLÓD	49	2234 MAGLÓD DAMJANICH U. 29		
☐	Spar M. Keresk. Kft.	56			
☐	SPAR-110 sz.	30	BP. BATTYÁNY TÉR 5-7.	06-1-202-3044	
☐	SZATMÁRY	17	XIV. NÉPSTADION		
☐	TELEKI KÁLMÁNNÉ-RÁKÓCZI CSAR.	4	BP. VIII., RÁKÓCZI TÉR		
☐	TESCO-41014-ARÉNA-PLAZA	47	1087 KEREPESI ÚT 9.		
☐	TESCO-41400.SZ.-FOGARASI	1	1149. PILLANGÓ ÚT 15.		
☐	TESCO-41560.sz.	40	1173 BUDAPEST PESTI ÚT 5-7		

Minta szerint

Jelölés
Mindet Egyet se

Szállító kódja	49	Telefon, fax	
Szállító neve	SPAR 149.-MAGLÓD	Ügyintéző	
Címe	2234 MAGLÓD	Adószám	10485824 2 44
	DAMJANICH U. 29		

A fenti táblában tartjuk nyilván azon ügyfeleinket, akik az alapanyagok beszállítását végzik. Az „anyagbevétel számláról” mozgással végzett raktári bevételezések során innen választhatjuk ki a szállító céget. Természetesen bármely más kapcsolatunk adatainak tárolására is felhasználhatjuk.

Új felvételkor a *Szállító kódja* rovat kitöltése kétféle módon történhet:

- Automatikusan – (üresen hagyjuk a mezőt) ekkor a program generálja az első használaton kívüli kódot
- Manuálisan – beírhatunk 1...9999 közé eső számot, a rendszer ellenőrzi, hogy a megadott kód foglalt-e, foglaltság esetén hibajelzést ad.

A rendszerben két egyforma szállítókód és név sem létezhet!

Kötelezően kitöltendő mezők: *kód, név*

I. 5. Élelmiszer csoportok

Élelmiszer csoportok

Jel	Név	Kód
☒	belsőség, belsőségkészítmény	03
☐	burgonya	14
☐	cereliák (liszt, rizs, gabonafélék)	11
☐	cukor, méz	10
☐	egyéb	22
☐	egyéb tejkészítmény (tejföl, tejszín)	07
☐	főzőzsiradék (zsír, olaj, főzőmargarin)	08
☐	gyümölcsök (friss, mirelit, befőtt, kompót, aszalt)	16
☐	hal, konzerv	04
☐	hús (baromfi, sertés, marha)	01
☐	húskészítmény, húskészítmény konzerv	02
☐	kenőzsiradék (margarin, vaj, vajkrém)	09
☐	kenyér, péksütemények	12
☐	lekvár	20
☐	olajos mag	21
☐	rostos üdítő	19
☐	száraz hüvelyes	17
☐	szárzészta	13
☐	tej, savanyított tejtermék (kefir, joghurt)	05

Kód: 03
Név: belsőség, belsőségkészítmény

Felhasználási javaslat
[1 főre / 1 napra]

Korcsoport	Mennyiség [gr]
	tól ... ig
1-3 ÉV	-
4-6 ÉV	-
7-10 ÉV	-
11-14 ÉV	-
15-18 ÉV	-
19-60 ÉV	-
60 ÉV FELETT	-

Minta szerint ☐ Jelölés: Mindet ☐ Egyet se ☐

Az alapvető élelmiszer csoportok karbantartására szolgál. A „Felhasználási javaslat” rovatban megadotttól...ig értékek a táplálkozás összetételének a hivatalos ajánláshoz való viszonyítás alapjául szolgál, kitöltése nem kötelező. A csoporttáblázatot feltöltött adattartalommal szállítjuk.

I. 6. Mozcásnemek

Jel	Kód	Név	Előjel
	SB	Anyagbevétel számláról	1
	KI	Anyagfelhasználás	-1
	KV	Anyagfelhasználás vissza	1
	EB	Egyéb anyagbevétel	1
	EK	Egyéb kiadás	-1
	LH	Leltár hiány	-1
	LT	Leltár többlet	1
	ES	Selejtezés	-1
	SV	Visszárú	-1

Kód: **SB** Név: **Anyagbevétel számláról** Előjel: **1**

A raktári mozgásnemek felvitelére szolgál. A kódok két betűből állnak, utalnak a mozgás jellegére. Az előjel azt mutatja, hogy a raktárunk szempontjából negatív (készlet csökkentő), vagy pozitív (készlet növelő) a mozgás. A táblázatot a fent látható adattartalommal feltöltve szállítjuk, ezeket a mozgásnemeket a rendszer nem engedi kitörölni. Az elnevezéseket átfogalmazhatjuk ugyan, de a név mozgás jellegére való utalását ne módosítsuk, mert egyes kimutatásokban fogalmi zavart okoz.

Módunkban áll további mozgásnemekkel bővíteni a táblát, ha szükségét érezzük.

I. 7. Mennyiségi egységek

Jel	Név	Váltószám
	CS	
	DB	
	Deciliter	100
	Dkg	100
	DOB	
	Doboz	
	KG	1000
	L	1000
	Ü	

Név: CS
 Váltószám: gramm, vagy ml

A tábla az alapanyagok mennyiségi egységeit tartalmazza. A név hossza max. 10 karakter. Az anyagtörzsben mindig abban a mértékegységben tároljuk az anyagokat, amelyekben a recept mennyiségi értendők, azaz, amelyben a kiszabásokat végezzük. Anyagbeszerzéskor lehetővé tesszük, hogy a számláról más mértékegységben is felvegyünk tételt, de akkor ott a két eltérő mértékegység közötti arányt mindig meg kell adnunk.

Az itt látható váltószám szerepe nem ez. A tápanyagtartalmak helyes kiszámításához tudnunk kell, hogy az adott mennyiségi egység hány grammnak, illetve milliliternek felel meg, mivel a tápanyagtáblázat értékei mindig 100 g-ban, ill. 100 ml-ben vannak kifejezve. **A nem, vagy helytelenül kitöltött váltószám számolási hibát eredményez!**

Minden olyan mértékegységet vegyünk ide fel, amely akár a raktárkészlet tárolási egységeként, akár az anyagbeszerzés csomagolási egységeként felmerülhet.

I. 8. Tápanyagok

Élelmiszerek tápanyag értékei

Jel	Élelmiszer	Csoport
☒	Alma (Jonatán)	16
☐	Alma rostos lé	19
☐	Alma, aszalt	16
☐	Alma, befőtt	16
☐	Almacsik (Golden) (gyorsfagyasztott)	16
☐	Almacsik (Jonatán) (gyorsfagyasztott)	16
☐	Almás pite	12
☐	Almás rétes	12
☐	Ananász	16
☐	Angolszalonna	08
☐	Anikó (félkemény sajt)	06
☐	Árpa (teljes mag)	11
☐	Árpagyöngy	11
☐	Bab (száraz)	17

Az összes érték másolása
Az összes érték beillesztése
Törlés

A táblázatban végül
Minden érték 100 g-ra vonatkozzon!
A beírt értékek jelenlegi vonatkoztatási mennyisége: 100 g
Az értékek normálása 100 g-ra

Energia összetevők

Energia	130 kJ
	31 kcal
Fehérje	0.4 g
Zsír	0.4 g
Szénhidrát	7.0 g
Koleszterin	mg
Telített zsírsav	g

Ásványi anyagok

Foszfor	8.000 mg
Kalcium	5.500 mg
Kálium	112.000 mg
Magnézium	6.000 mg
Nátrium	2.000 mg
Réz	0.028 mg
Vas	0.300 mg
Cink	0.046 mg
Mangán	0.037 mg
Szelén	0.000 µg

Vitaminok

B1	50.000 µg
B2	50.000 µg
Niacin	0.500 mg
B6	0.070 mg
Biotin	1.000 µg
A	0.000 µg
C	5.000 mg
E	0.600 mg
D	0.000 µg
Folsav	6.000 µg

Minta szerint Jelölés Mindet Egyet se

Anyag: Alma (Jonatán)
Csoport: gyümölcsök(friss, mirelit, befőtt, kompót, aszalt)
16

Az egyes alapanyagok tápanyag értékeinek feltöltését segíti ez az – általunk javarészen feltöltött – táblázat. Minden itt szereplő érték az adott élelmiszer 100 g-jára, vagy 100 ml-ére vonatkozik. Ha bővítjük a táblázatot, ezt tartsuk szem előtt. Ha egy anyag tápértékei nem 100 g-ra vonatkozóan állnak rendelkezésre, ne vesződjünk az átszámítással, nyugodtan írjuk be úgy, majd a „Beírt értékek vonatkoztatási mennyisége” rovatba adjuk meg ezt a számot és kattintsunk az „Értékek normálása 100 g-ra” gombra, a program a beírt értékeket átszámolja a vonatkoztatási mennyiség és 100 g arányában.

Az „Összes érték másolása” gombra kattintva elmenthetjük a beírt számértékeket, majd egy másik élelmiszere áttérve, beilleszthetjük az elmentett adatokat az „Összes érték beillesztése” kattintással.

A piros színű „Törlés”-re kattintva kinullázhatjuk az értékeket.

A táblázatban az élelmiszerek az előre megadott élelmiszercsoportokba sorolva vannak feltüntetve. (Lásd: I. 5. Élelmiszercsoportok)

I. 9. Rendszerjellemzők, felhasználó adatai

A felhasználó adatai, beállítások

Intézmény neve	Manócska Bölcsőde		
Intézmény címe	1111 Budapest, Futrinka u. 22.		
Intézmény vezetője	Mazsoláné Tádé Alíz		
Telefon	1-222-2345		
Fax			

Receptmennyiségek hány főre értendők	☐ 1	Tápanyag felhasználási eltérés jelzése (%)	0
	☒ 10		
	☐ 100		
	☐ 1000		

☐ Mozgásbizonylat végösszegének kerekítési lehetősége	Aktuális időszak	2018	12
--	------------------	------	----

☐ Jelszavas belépés	Jelszó
--	--------

Leltári paraméterek	Legutóbbi leltár: Z
☐ A gépi készlet látszik a leltáríven	.. - Állapot: lezár

PDF dokumentumokat olvasó program	acrord32.exe
-----------------------------------	--------------

Buttons: [Undo] [Save]

A felső 5 mezőben a felhasználó intézmény adatait tároljuk, a név, cím megjelenik a listákon is. Egyéb jellemzők:

- Alapvető recept adag kiválasztása.
- Tápanyag felhasználási eltérés jelzése: a menüből indítható „Tápanyagfelhasználás” listán a terv- és tényadatoknak az itt megadott százalékot meghaladó eltérése esetén jelzést adunk.
- Aktuális időszak: az éppen aktuális könyvelési év és hónap (normál üzemeltetés esetén nem szükséges hozzányúlni, a rendszer automatikusan kezeli).
- Mozgásbizonylat végösszeg kerekítése: ha bepipáljuk, módunkban áll a bizonylat lezárásakor a tételek összértékéből számolt bizonylati végösszeget kerekíteni, egész forintra, vagy öt forintra. Ha nem pipáljuk be, a rendszer nem kerekít.
- Jelszavas belépés: ha jelszóval kívánjuk védeni a rendszer elindítását, pipáljuk be és adjunk meg egy max. 8 karakteres jelszót – és ne felejtsük el. ☺
- Leltári paraméterek: a legutóbbi leltár adatait és állapotát mutatja.
- PDF dokumentumokat olvasó program: a rendszer a dokumentáció és egyéb PDF formátumú fájlok olvasásához alapértelmezettként az AdobeReader programot állítja be, amely szükség esetén letölthető az Internetről. Ha a PDF olvasáshoz más alkalmazás van a gépünkre telepítve, ebben a mezőben megadhatjuk ennek az alkalmazásnak a nevét (szükség szerint a teljes elérési úttal együtt).

A változások csak a „mentés” gombra kattintva érvényesülnek.

I. 10. Ételfajták

A változatossági mutató kiszámításához az egyes ételeket néhány ételfajta-hoz kell besorolni. Ezeket az ételfajtákat definiáljuk e táblában.

Jel	Név
☐	Befőtt
☐	Édesség
☐	Egytál étel
☐	Főzelék
☐	Gyümölcs
☐	Húsétel
☐	Ital
☐	Kenyér, péksütemény
☐	Köret
☐	Leves
☐	Mártás, szósz
☐	Sütemény

Név:

II. Raktári mozgások

II. 1. Számlák, bizonylatok

Szállítói számlák, visszáruk, egyéb készletmozgások

Sz.	Bizonylat	Dátum	Sz.kód	Szállító név	FM	Érték	MN	Megjegyzés	Hivatkozás
417	3034379	2014.08.27	20	Varga	K	813,00	SB		
418	A03101603/209/	2014.08.27	2	Interspar	K	787,00	SB		
419	1386/2014	2014.08.28	21	Peter's Fruit	Á	4143,98	SB		
420	A03101606/215/	2014.08.28	2	Interspar	K	905,00	SB		
421	3034381	2014.08.28	20	Varga	K	813,00	SB		
422	01/2014/030519	2014.08.29	15	PRIBOFOOD	Á	10917,00	SB		
423	A03101604/215/	2014.08.29	2	Interspar	K	905,00	SB		

Mozgásnév: (4144,00) Dátum: 2014.08.28 Kontroll összeg:
 Anyagbevétel számláról

Szállító: Peter's Fruit Bizonylatszám: 1386/2014 Fizetési mód: Átutalás Megjegyzés:
 Tételek

Anyagnév	Számlatételek	Kód	Mozgás előtti		Számla		Könyvelt			Érték
			Átlagár	Készlet	Mennyiség	M.e.	Mennyiség	M.e.	Egységár	
KÖRTE *		169	0,00	0,0000	1,1	KG	1,1	Kg	456,36	502,00
ALMA *		49	0,00	0,0000	10	KG	10	Kg	196,90	1969,00
KAL. PRIT. PAPRIKA *		190	0,00	0,0000	0,3	KG	0,3	Kg	456,67	137,00
SÁRGARÉPA *		146	0,00	0,0000	2	KG	2	KG	141,50	283,00
ZÖLDPAPRIKA *		144	0,00	0,0000	0,6	KG	0,6	Kg	220,00	132,00
KELKÁPOSZTA *		40	0,00	0,0000	2	KG	2	Kg	141,50	283,00
KAL. PRIT. PAPRIKA *		190	0,00	0,0000	0,4	KG	0,4	Kg	457,50	183,00
PARADICSOM *		68	0,00	0,0000	0,5	KG	0,5	Kg	252,00	126,00
BURGONYA *		39	119,63	0,3000	5,6	KG	5,6	KG	94,46	528,98

KÖRTE * Új átlagár: 456,36 Számlán: 1,100 KG 0,00
 Könyvelt egységben: 1,100 Kg 456,36 502,00
 Anyagtörzs

A kiszabás és leltári mozgások kivételével itt rögzítjük a készletváltozás bizonylatait: szállítói beszerzéseket (számlát, szállítólevelet), szállítói visszárukat, selejtezést, egyéb mozgást. A táblázat felső zöld részében sorakoznak a már fölvevett bizonylatok (fejek), a lenti kék sorokban pedig mindig az aktuális (kis fekete nyíllal mutatott) bizonylat tételei látszanak.

A rendszer a táblába bekerülő bizonylatokat folyamatosan sorszámozza, a sorszámok folyamatosak. Négyféle sorrendbe rendezhetjük a táblázatot: sorszám, bizonylatszám, felvételi dátum, szállító neve – a megfelelő oszlopfejlécre történő kattintással.

Már lerögzített bizonylatban az adatokat módosítani nem lehet. Két lehetőséget ad a program a korrekcióra:

- Létrehozunk egy visszáru bizonylatot, amelyen az eredeti tévesen, vagy hibásan rögzített tételeit visszáruzzuk a szállítónak (a megjegyzés rovatban feltüntethetjük, hogy hibás áru, vagy téves rögzítés miatt történik a visszáru).
- Sztornózzuk az eredeti bizonylatot (teljes egészében) a sztornó gombra történő kattintással. Ekkor az eredetivel mindenben megegyező, negatív tartalmú bizonylatot kapunk. A sztornó és a sztornózott bizonylatok a táblázatban piros színnel jelennek meg.

A szükséges készlet-korrekció természetesen mindkét esetben megtörténik.

Új bizonylat felvitele: kattintsunk a fejek alatti új felvétel gombra és töltsük ki az alábbi gyűjtőmezőket:

A megjegyzés kivételével mindegyik kitöltése kötelező!

Az alábbi mozgásnemek választhatók:

Anyagbevétel számláról	
Egyéb anyagbevétel	EB
Egyéb kiadás	EK
Selejtezés	ES
Anyagbevétel számláról	SB
Anyagbevétel szállítólevél	SL
Visszaru	SV

A téves rögzítés, vagy tételek lemaradásának megelőzésére a program előre bekéri a bizonylat végösszegét. Ha a rögzített tételek összértéke ± 5 Ft-nál nagyobb mértékben eltér ettől, a bizonylat lezárásakor figyelmeztető üzenetet küld. *A lezárást az értéktérítés ellenére is megengedi.*

Csak az aktuális könyvelési hónap megengedett.

Visszalép az új felvételből

A beírt egy-két betűs névtörödérek utáni Enter-rel egy rekord kiválasztási lehetősége a szállítótörzs táblából. Ha olyan szállítóról van szó, amelyik még nem szerepel a törzsben, a kiválasztás előtt ott felvehetjük, majd kiválasztjuk (Enter, vagy dupla klikk.)

A rögzítendő számla, vagy szállítólevél eredeti bizonylatszám. Két egyforma szám nem megengedett.

Választás

Szabadon kitölthető.

A fejadatok kitöltése után aktívvá váló nyomógomb. Rákattintva a bizonylat tételeihez jutunk., lásd a következő képernyőt.

Kezdetben a táblázat üres. Minden újonnan felvett tétel egy-egy sort képez a táblázatban. A tételeket sorban fel kell venni az alsó mezők kitöltésével. A folyamat nagyon egyszerű, a valóságban sokkal kézenfekvőbb, mint első olvasásra tűnik: kiválasztjuk az anyagtörzsből a soron következő anyagnevet, beírjuk a bizonylaton szereplő mennyiséget, majd egységárat, az értékműben megjelenik a program által kiszámolt mennyiség * egységár szorzat, vagyis a tételérték, egy *Enter* és a tétel máris fölkerül a táblázatba.

A beírt egy-két betűs névtörödékek utáni Enter-rel egy rekord kiválasztási lehetősége az anyag törzs táblából. Ha olyan alapanyagról van szó, amelyik még nem szerepel a törzsben, a kiválasztás előtt ott felvehetjük, majd kiválasztjuk (Enter, vagy dupla klikk.)

A bizonylaton lévő mennyiség, itt csak nullánál nagyobb pozitív szám lehet.

A bizonylat eredeti mennyiségi egységének kiválasztása. Ha ez eltér az anyag törzsbeli mérték-egységétől, átszámítás következik. Lásd még: **„Eltérő mértékegység használata”**

Anyagnév	Mennyiség	M.e.	Egységár	Érték
Új tétel felvétele Az aktuális tétel törlése Az eddig rögzített összes tételt eldobja, visszalép A program megmutatja, hogy felvitel után mennyi lenne az új átlagár.	Új átlagár: 73,67 Számlán: 10,000 Könyvelt egységben:	CS KG	0,00	

Tételek rögzítésének vége, a bizonylat lezárása. Ha a rendszerjellemzőknél kerekítést kértünk, egy kis panelen megadhatjuk a kerekített végösszeget.

- **Anyagbevétel számláról (SB):**

Feltétele: a számláról jövő tételeknek értékadattal kell rendelkezniük. Tehát a felvett tétel értéke nem lehet nulla. Ekkor az új átlagárát és készletértéket a program az alábbi képlettel számolja:

Új készletérték = Régi készletérték + Bevételezett tétel értéke

Új átlagár = Új készletérték / (Régi készletmennyiség + Bevételezett mennyiség)

Ha mégis nulla a tételérték, figyelmeztetést kapunk és a program „érték nélküli” típusnak veszi a mozgást, azaz a mennyiséget készletre veszi, a készletérték marad az eredeti, minek következtében az átlagár egy kényszer-számolt értékre áll be:

Új készletérték = Régi készletérték → nem változik

Új átlagár = Régi készletérték / (Régi készletmennyiség + Bevételezett mennyiség)

- **Anyagbevétel szállítólevélről (SL):**

Ezt a mozgásnemet akkor kell alkalmazni, amikor a bevételezéskor a bizonylaton nem találunk értékadatot (egységárat sem). Ekkor a bevételezett tétel értéke ugyan nulla lenne, helyett a program a jelenleg érvényes átlagárral kiszámolja a tételértéket, úgy, mintha az anyag változatlan (átlag)áron érkezett volna, tehát a készletérték (és ebből következően az átlagár sem) torzul el:

Új készletérték = Régi készletérték + Bevételezett tétel értéke

Új átlagár = Régi átlagár → nem változik

Eltérő mértékegység használata:

Amikor a bizonylaton a beérkező alapanyag a törzsben hozzárendelt mennyiségi egységhez képest más mértékegységben van feltüntetve, a bevett mennyiséget át kell számolni a törzsbeli mértékegységre. Ezt a program a **„Mennyiségi váltószám bekérése”** ablakban elvégzi az **„Átszámol”** gombra kattintva, miután definiáltuk a két mértékegység közötti váltószámot. Ugyanitt beírhatjuk a bizonylaton szereplő egységárat, amit a gép a váltószám ismeretében szintén átszámol a törzsbeli mértékegységhez tartozó egységárra. A bizonylaton (a nyomtatásban is) mindkét adatot megjelenítjük.

II. 2. Anyagletár

A rendszer leltári moduljának célja:

- A raktári nyitókészlet feltöltése a rendszer elindulásakor
- A gépi és a valóságos anyagkészlet időszakos szinkronizálása a már működő rendszerben

A leltári folyamat a következő lépésekből áll:

- Leltár megnyitása
- Leltárív kinyomtatása – gépi készlet feltüntetésével, vagy anélkül (vak leltár). Ennek beállítása a „Rendszerjellemzők” menüpontban történik.
- A leltározott mennyiségek beírása – „Mennyiségek beírása” gombra kattintva beírás a Leltárkészlet oszlopba. Bármikor kiléphetünk a Microfalatból, a rendszer megjegyzi az aktuális leltári állapotot és visszalépéskor ott folytathatjuk, ahol abbahagytuk.
- Kiértékelés – a beírt mennyiségek és a gépi készlet összevetésével a program egy hiány/többlet listát készít mennyiségben és értékben.
- Leltár zárása – az eltérésnek megfelelően generálódnak a hiány/többlet mozgásbizonylatok és a gépi készlet rááll a leltározottra, a leltározási folyamat véget ér.
- Leltár sztornó – a lezárás előtt a nyitott leltár bármikor sztornózható, minden eddig megadott leltári adatot eldobunk, újra nyitható egy leltári folyamat.

A későbbiek során bármikor végezhetünk leltározást, csak a leltározott mennyiségeket kell megadnunk, a készlet értékének változása az anyagok aktuális átlagárán történik.

A rendszer első használatba vételekor aktív a „Raktár induló készlet” gomb, melyre kattintva megnyitjuk a leltár egy speciális fajtáját, amely a **nyitókészletek és nyitóárak** felvitelére szolgál. (Egyszer használatos funkció.)

Mindkét esetben kötelező a leltárfelelős beírása.

Név	Kód	Csoport	Gépi készlet	M.E.	Leltárkészlet	Átlagár
AJÁNDÉK	155	burgonya	0	KG		128,70
ALMA	105	gyümölcsök(friss, mirelit, b	55,5	KG	0,0000	231,38
ÁSVÁNYVÍZ	257	egyéb	0	DB	0,0000	55,20
baba piskóta	148	kenyérfélék, péksüteményi	0	DB	0,0000	160,17
BABÉRLEVÉL	91	olajos mag	4,8242	CS	0,0000	87,48
BEFŐTT 5/1	162	gyümölcsök(friss, mirelit, b	0	Ü	0,0000	1534,82
BEFŐTT,MEGGY,5/4	68	gyümölcsök(friss, mirelit, b	29	Ü	0,0000	237,20
BEFŐTT5/4 ANANÁSZ	208	gyümölcsök(friss, mirelit, b	24	Ü	0,0000	255,20
BEFŐTT5/4 ŐSZIBARACK	207	gyümölcsök(friss, mirelit, b	29	Ü	0,0000	257,88
BEFŐTT5/4 VEGYES	69	gyümölcsök(friss, mirelit, b	0	Ü	0,0000	0,00
BORS-EGÉSZ-CS	79	olajos mag	8	CS	0,0000	121,09
BORS-KG-OS	202	???	0,0169	KG	0,0000	9406,51
BURGONYA	110	burgonya	13	KG	0,0000	78,40
BÚZADARA	54	cerellák (liszt, rizs, gabona	8,27	KG	0,0000	181,92
CÉKLA	124	zöldségfélék (friss, mirelit,	0	KG	0,0000	299,86
cerbona	151	cerellák (liszt, rizs, gabona	0	DB	0,0000	32,50
CÉRNAMETÉLT	58	száraztészta	0	KG	0,0000	0,00
CITROMLÉ	51	olajos mag	23,91	L	0,0000	279,20
CSALAMÁDÉ	252	zöldségfélék (friss, mirelit,	0	KG	0,0000	398,40
CSIRKE APRÓLÉK- SZÁRNY	20	hús (baromfi,sertés,marha	12	KG	0,0000	320,00

Nyitott leltár ideje alatt semmilyen – raktárkészletet érintő – feladat nem végezhető!

III. Étlapok, kiszabás

III. 1. Étlapok

Az étlaptáblázat naponkénti, normánkénti (azaz étkezési csoportonkénti) és étkezésenkénti csoportosításban mutatja a felvett és sorszámozott étlapokat. A sorokban láthatjuk a létszámot, azt, hogy az étlap melyik receptre épül. A „Kiszabott” jelölés mutatja, hogy az adott étlapelemet a rendszer már feldolgozta – azaz – összetevőit levonta az anyagkészletből. Minden étlap ezt megelőzően szabadon módosítható, törölhető, kiszabás után itt már nem változtatható. Ha utólag szükséges, az étlap egyes tételeire pótkivét, vagy visszavét végezhető, vagy a teljes kiszabás visszavonható, ekkor összetevőit a gép visszateszi a raktárkészletre és a „kiszabott” jelző eltűnik. Ilyen **teljes visszavonást csak kellő körütekintéssel és a kiszabástól számított lehető legrövidebb időn belül végezzünk, mert az egyes alapanyagok készlete és/vagy átlagára időközben jelentősen megváltozhatott, a visszavonás a készletérték torzulásához vezethet.**

Étlapkészítés, kiszabás Aktuális nyitott hónap: 2018.12										
Jel	Ssz.	Dátum	Nap	3. norma	Étkezés	Létszám	Kiszab.	Szorzó	Recept	Adag
	996	2018.12.03	Hétfő	Bölcsis csoport	Reggeli	10		1,00	pite ,túrós, meggyes, almás	10
	996	2018.12.03	Hétfő	Bölcsis csoport	Reggeli	10		1,00	rizstej	10
	995	2018.12.04	Kedd	Vendégebéd	Ebéd	8	☒	1,00	sertéssült (d)	10
	995	2018.12.04	Kedd	Vendégebéd	Ebéd	8		1,00	kelkáposzta főzelék (d)	10
	995	2018.12.04	Kedd	Vendégebéd	Ebéd	8		1,00	kenyér d	10

		Kedd	2018.12.04	Alapanyagokhoz	Norma / étkezés			8 fő	X	1,00	Diéta:	Megj:
--	--	------	------------	----------------	-----------------	--	--	------	---	------	-----------------------------	----------------------------

Csoport kijelöl.	Anyagnév	995 / 3532	Kód	Igény	Készlet	M.egység	Egységár	Érték
Jelöltek kiszabása	Só (jódozott) ételkehez		1802	0,0000	1,97	kg	180,0000	0,00
	pirospaprika		1707	0,0000	0	kg	0,0000	0,00
	fokhagyma (friss)		704	0,0000	0,98	kg	1300,0000	0,00
	liszt (finomliszt)		1304	0,1500	0	kg	0,0000	0,00
	étolaj napraforgó ételhez		621	0,1500	1,92	liter	410,0000	61,50
	burgonya (friss)		307	0,5000	0	kg	0,0000	0,00
	kelkáposzta (friss)		1217	2,0000	0	kg	0,0000	0,00
	majoranna		1404	0,0000	0	gr	0,0000	0,00
	kömény		2451	3,0000	0	gr	0,0000	0,00
	delikát sómentes		501	0,0500	0	kg	0,0000	0,00

Anyagtörzs						Anyagköltség összesen: 61,50	egy főre: 7,69
------------	--	--	--	--	--	-------------------------------------	-----------------------

Az aktuális sorszámú étlapsor(ok) átkerül(nek) az új dátumra

Az aktuális étlapelem törlése

Új étlapelem felvétele (részletesebben lásd a következő oldalon).

Az aktuális sorszámú étlapsor(ok) átkerül(nek) az új dátumra

A norma (étkezési csoport) és/vagy az étkezés (reggeli, tízórai, stb.) módosítása az aktuális sorszámú étlapsorokban

A program áttér az alsó – alapanyagokat tartalmazó – táblázatra, ahol az étlapelem anyagaival alábbi műveleteket végezhetjük:

A létszám módosítása az aktuális sorszámú étlapsor(ok)ban: a program az új létszámnak megfelelően módosítja az anyagmennyiségeket.

Szorzó: a program az aktuális sorszámú étlapsor(ok)ban a megadott szorzótényezőnek megfelelően módosítja az anyagmennyiségeket (adagmért)

2012.04.20

Alapanyagokhoz

Norma

37 fő

X

1,00

Megjegyzés

Kiszabva: 2012.05.21 09:06:01 AM

Új tétel felvétele

Az aktuális tétel törlése

A beírt egy-két betűs névtörödédek utáni Enter-rel egy rekord **kiválasztási** lehetősége az **anyagtörzs táblából**. Ha olyan alapanyagról van szó, amelyik még nem szerepel a törzsben, a kiválasztás előtt ott felvehetjük, majd kiválasztjuk (Enter, vagy dupla klikk.)

Az aktuális tétel mennyiségének módosítása. Csak pozitív lehet. A mennyiséget kinullázva, olyan, mintha töröltük volna.

Az elvégzett módosítások **rögzítése**, kilépés a tételekből.

Az összes módosítást **viSSzavonja**, kilépés a tételekből.

Új étlapelem felvétele:

A program automatikusan sorszámozza az étlapelemeket.

Kötelezően kitöltendő mezők:

- *Dátum* (csak tárgyhavi lehet),
- *Étkezés* (kiválasztandó a legördülő listából)
- *Norma*, vagy *étkezési csoport* (kiválasztandó a legördülő listából)
- *Létszám*
- *Szorzó*

A program által feltöltött alapértékek: *Dátum* = napi (gépi) dátum
Szorzó = 1

A mezők kitöltése után kattintsunk a „*Recept választás*” gombra. Megjelenik a recept törzs és a sorok elején álló jelölőnégyzet kipipálásával bejelölhetjük az étlapra felvenni kívánt ételeket.

Az egyes alapanyagok mennyiségét nem csak az alsó gyűjtőmezőben, hanem az aktuális „igény” oszlopba belekattintva, sorról-sorra is módosíthatjuk. (Szám beírása – Enter – lép a következő sor mennyiségére és így tovább...)

Ha Ha végeztünk a kijelöléssel, kattintsunk a **Kész** gombra, a megjelölt ételek felkerülnek a jobb oldali „étel” táblázatba. Ha az egyes ételek összetevőin módosítani akarunk, válasszuk ki a módosítani kívánt ételt (kattintunk az „étel” táblázat megfelelő sorára, majd az „Alapanyagokhoz” gombra, így lejutunk az alsó „alapanyag” táblázathoz. Itt ugyanazok a lehetőségek rendelkezésre állnak, amiket az előző oldal tetején leírtunk.

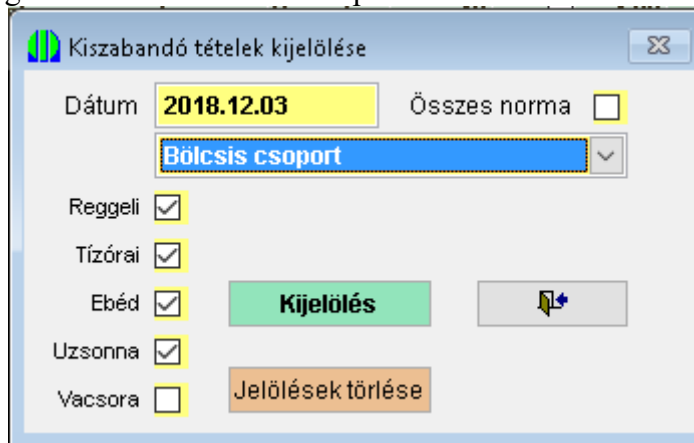
A beírtak rögzítése után az étlapelem felvétele megtörténik és visszajutunk az étlap táblázathoz.

A **kiszabás fogalma** a rendszerben azt jelenti, hogy a kijelölt étlapelemekhez tartozó alapanyagokat – amennyiben elegendő mennyiség van belőlük raktáron – leveszi a raktárkészletről.

A kiszabandó étlapelemek kijelölése háromféle módon lehetséges:

- Egyesével, a kívánt étlapelemek sorainak elején a „Jel” oszlopon a jelölőnégyzet bepipálásával.
- Tól ... ig kijelöléssel úgy, hogy a jobb-egérgombbal kattintunk az első jelölendő étlapelem, majd szintén a jobb-egérgombbal az utolsó jelölendő étlapelem jelölőnégyzetében. (Ez csak „sorszám [Ssz.]” rekordsorrend esetén hajtható végre.) A közrefogott sorok ki lesznek jelölve.
- A „**Csoport kijelöl.**” gombra kattintva az alábbi panelen választható szűréssel:

A szükséges étlapelem kijelölése után a „**Jelöltek kiszabása**” gombra kattintva az érintett étlapelem(ek)hez tartozó anyagokat a program leveszi a raktárkészletről, annyi *KI – Anyagfelhasználás* mozgásnemű forgalmi rekord jön létre, ahány nullánál nagyobb mennyiségű alapanyag tartozott az adott étlapelemhez.

Kiszabott

A sikeresen kiszabott sor(ok) állapota lesz.

A program a kiszabás végrehajtása előtt több ellenőrző műveletet is végrehajt. Ennek megfelelően tehát **nem enged olyan étlapelemet kiszabni, amelynek valamelyik alapanyaga hiányzik a törzsből (mert véletlenül kitörölték), vagy nincs elegendő készlete, vagy már kistabott tételről van szó.** Ha ilyen hiba előfordul, figyelmeztető üzenetet küld és sárga háttérrel bejelöli azokat az étlapelemeket, amelyek a fenti hibák miatt nem szabhatók ki. Eldönthetjük, hogy végrehajtjuk-e a kiszabást a hibátlan étlapelemekre vonatkozóan, vagy ne történjen semmilyen művelet.

Rendel. segéd

A nem kiszabható alapanyagokat a **Rendel. segéd** gombra kattintva egy táblázatban megjelenítjük, melyből nyomtatható rendelési lista is készíthető.

A program mindig a kiszabás pillanatában érvényes átlagárak alapján számolja az értékeket.

Kényelmi funkció. Ha ugyanazt az étlapsort szeretnénk több étkezési csoportra (normára) összeállítani, elég csak egyre fölvenni az ételeket (összlétszámmal), majd ezzel a lehetőséggel több csoportra (normára) szétbonthatjuk:

„szétbontás” :

Norma	Létszám
Bölcsis csoport	25
Dolgozók	0
szállásbiztosító idők klubja	20
Józsf. Gyer. Átm.Ottl.	0

A kép tetején látható az eredeti étlapelem, alatta pedig táblázatosan megjelenik az összes választható normacsoport. Tetszés szerint töltjük ki a létszám oszlopot a kívánt sorokban, még az sem kötelező, hogy az egyes sorok létszámösszege kiadja az eredeti létszámot. A „Bontás” gombra kattintva a program felveszi az új étlapelemeket, az anyagmennyiségek az eredetihez képest létszamarányosak lesznek.

Az is megengedett, hogy az eredeti normacsoport létszámát kinullázzuk, a program ekkor törli a hozzátartozó étlapelemet.

Természetesen a nullás sorokra nem történik étlap generálás.

Ha bontás nélkül ki szeretnénk lépni, egyszerűen kattintsunk a „Kijárat” gombra és nem történik művelet.

„másolás” :

Ssz.	Dátum	Nap	Norma	Étkezés	Létszám	Recept	Adag	Diéta
995	2018.12.04	Kedd	Vendégebéd	Ebéd	8	sertéssült (d)	10	
995	2018.12.04	Kedd	Vendégebéd	Ebéd	8	kelkáposzta főzelék (d)	10	
995	2018.12.04	Kedd	Vendégebéd	Ebéd	8	kenyér d	10	

Az adott sorszámu étlapelemek másolása az új paramétereknek megfelelően:

Norma: rögzített – az eredeti

Új dátum, új létszám, új diéta – változtatható

„Másolás” gombra kattintva létrejön(nek) az új étlapelem(ek)

„Visszalép” gomb: nem történik művelet

**Költség
analízis**

Rákattintva bármikor kérhetünk egy adott napról adott normára vonatkozó költség-analízist.

A norma-, tény- és eltérés értékek egész napra, vagy étkezésenként külön-külön is lekérhetők összlétszámra, vagy egy főre vonatkoztatva. Sőt lehetőség van az egész heti, vagy egész havi normaállás kimutatására is, a megfelelő jelölőnégyzetek bepipálásával:

Költségek a normához viszonyítva						
2012.01.12		Csütörtök	Bölcsis csoport 1-3 ÉV		Összesen / Egy főre	
					Összesen	
Egész napra	288 Ft		Időszak	ELTÉRÉS	NORMA	TÉNY
Reggelire	50	2012.01.09 - 2012.01.15	Napi	2 865	2 250	5 115 Ft
Tízóráira	0		☒ Heti	3 023	6 650	9 673 Ft
Ebédre	188		☒ Havi	8 159	17 400	25 559
Uzsonnára	50	2012.01.01 - 2012.01.31				
Vacsorára	0					
						Piros jelölés: legalább 5%-kal több
						Kék jelölés: legalább 5%-kal kevesebb

**Tápanyag
analízis**

Rákattintva bármikor kérhetünk egy adott napról adott normára vonatkozó tápanyag analízist.

A norma-, tény- és eltérés értékek egész napra, vagy étkezésenként külön-külön is lekérhetők összlétszámra, vagy egy főre vonatkoztatva:

NAPI tápanyag-ellátás a szükséglethez viszonyítva (egy főre)							
2014.09.22		Hétfő	Bölcsőde 1-3 ÉV				
Egész napra	vagy az étkezések arányának megfelelően		Tápanyagok	ELTÉRÉS	TERV	TÉNY	
Reggelire	15	Piros jelölés: legalább 20%-kal kevesebb	Energia	-259	3661	3402	kJ
Tízóráira	5		Fehérje	17	875	892	kcal
Ebédre	65		Zsír	8,0	29,8	37,8	g
Uzsonnára	15	Kék jelölés: legalább 20%-kal több	Szénhidrát	9,3	33,0	42,3	g
Vacsorára	0		Koleszterin	-25,0	108,9	83,9	g
			Telített zs.sav	0	0	129	mg
			Cukortartalom			0,9	g
			Sótartalom			7,5	g
						0,2	g
Ásványi ag.	ELTÉRÉS	TERV	TÉNY	Vitaminok			
Foszfor	0,000	0,000	541,191 mg	B1	0,000	0,000	283,463 µg
Kalcium	0,000	0,000	790,208 mg	B2	0,000	0,000	773,988 µg
Kálium	0,000	0,000	986,501 mg	Niacin	0,000	0,000	2,544 mg
Magnézium	0,000	0,000	123,007 mg	B6	0,000	0,000	1,031 mg
Nátrium	0,000	0,000	826,174 mg	Biotin	0,000	0,000	13,496 µg
Réz	0,000	0,000	1,315 mg	A	0,000	0,000	214,530 µg
Vas	0,000	0,000	4,485 mg	C	0,000	0,000	35,516 mg
Cink	0,000	0,000	3,517 mg	E	0,000	0,000	3,008 mg
Mangán	0,000	0,000	2,097 mg	D	0,000	0,000	5,305 µg
Szelén	0,000	0,000	2,916 µg	Folsav	0,000	0,000	44,239 µg

Rendelési segédlet

ségédlet Az étlap listában bejelölt étlapelemekben érintett alapanyagokról a program összeállítja az alábbi példában látható táblázatot, melynek célja, hogy a beszerzés elősegítéséhez egy szállítónként – azon belül termékenként – csoportosított beszerzési lista készüljön.

A szükséglet oszlopban látható az adott alapanyag szükséges mennyisége, a rendelendő oszlopba pedig beírhatjuk az általunk valóban rendelni kívánt, tetszés szerinti mennyiséget.

[illegible]

A szállító rovatba a program bekészíti azt a szállítót, akitől legutóbb a terméket beszereztük, de ettől eltérő szállítót is választhatunk, ha az oszlopba belépve és ott „Enter”-t nyomva, a szállító törzséből kiválasztjuk a megfelelőt.

A táblában zöld háttérrel jelöljük azokat az anyagokat, amelyekből a szükséges mennyiség most is készleten van.

Az *új tétel* gombra kattintva bővíthetjük a listát egyéb beszerzendő termékekkel. Tetszés szerint kitörölhetjük bármelyik sort, a végcél az, hogy a *nyomtatás* gombra kattintva egy aktuális beszerzési listát kapijunk.

A program megadja a jelenlegi átlagárak alapján kiszámolt értékeket és a sorok összértékét is.

Létszám módosítása már kiszabott étlapban:

Elvileg egy kiszabott étlap létszámát nem illik módosítani. Ha erre mégis szükség lenne úgy, hogy a létszám megváltoztatása **ne érintse a kiszabott étlap anyag-összetevőinek** – már kiszabott – **menntiségét**, az alábbiak szerint járunk el:

Vigyünk az egérmutatót a módosítani kívánt étlapelem sorában a „Létszám” oszlopba és a létszám cellán állva kattintsunk a **jobboldali egérgombbal**, majd a megjelenő „*Módosítja a kiszabott étlap létszámát?*” kérdésre válaszoljunk „igen”-nel.

Az alábbi táblázat jelenik meg:

Mentsük el a módosítást.

Írjuk be az új létszámot és üssünk *Entert*.

Kényelmi funkció. Ha ugyanazt az étlapsort (ugyanazon sorszámú étlapelemeket) szeretnénk más – későbbi alkalommal felhasználni, azaz lemásolnánk egy korábbi étlapot, akkor a másolandó aktuális étlap során állva, erre a gombra kattintsunk. Ekkor az alábbi képernyő jelenik meg:

A táblában látjuk a lemásolni kívánt étlapelemeket, megadjuk az új dátumot (erre a dátumra kerül a másolt étlap), valamint – ha szükséges – az új létszámot.

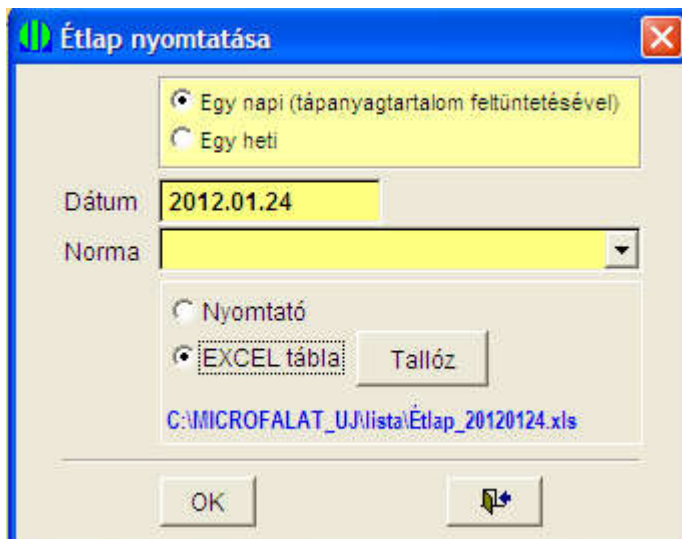
Ha ezt bejelöljük, akkor a program a keletkező új étlapelemekben az alapanyag mennyiségeket a módosított létszámnak megfelelően aktualizálja, ha nincs jelölés, a mennyiségek nem változnak.

A **Másolás** gombra kattintva végzi el a program a műveletet. A létrehozott étlap örökli az eredeti minden jellemzőjét (norma, étkezés típusa, stb.) és természetesen „nem kiszabott” állapotú lesz, tovább dolgozhatunk vele (módosíthatjuk, bővíthetjük, stb.)

A **Visszalép** gombra kattintva nem történik másolás, visszatérünk az eredeti étlaptáblázathoz.

Ez a lehetőség nagyon meggyorsíthatja a munkánkat, ha egy korábban (akár hónapokkal ezelőtt) fölvetett ételsort kívánunk újra az étlapra tenni, mert nem szükséges azt a receptekből ismét összeállítani. Az étlaptáblázat az archivált (előző évi) étlapokból is lehetséges.

III. 2. Étlapnyomtatás

A norma (étkezési csoport) kiválasztása kötelező.

Bármely tárgyévi dátumra (ha van az adott napra étkezés) kinyomtatjuk a napi étlapot a rendszerünk saját nyomtatóján.

Heti lehetőség választása esetén a program egy teljes hét étlapját kinyomtatja az adott dátumtól kezdődően. Szerencsés, ha kezdő dátumként mindig a hétfői napot választjuk.

Ha saját magunk akarjuk megszerkeszteni az étlap kinézetét, akkor válasszuk az EXCEL táblát, ekkor a program egy XLS fájlba lerakja az étlap adattartalmát nyers, formázatlan alakban, amit ízlésünknek megfelelően a MS EXCEL programmal tovább formázhatunk és onnan kinyomtatathatunk. Természetesen ennek előfeltétele, hogy gépünkön az Excel táblázatkezelő program telepítve legyen.

III. 3. Kiszabati lista

Kiválasztott normára, vagy az összes normára egymás után a megadott dátum napjára vonatkozó, három elemből álló listát kapunk. Az egyes elemek:

- **KISZABATI LAP** – Kivételre kijelölt anyagok: normánként, azon belül étkezésként megkapjuk a szükséges alapanyagok mennyiségét anyagonként, valamint az átlagárral számolt napi összértéket.
- **ÖSSZESÍTETT ANYAGKIVÉT** – az egész napra, az összes étkezésre alapanyagokként összesítve megkapjuk a szükséges – raktárból majd kiveendő – mennyiségeket.
- **ANYAGKIVÉT HIÁNYLISTA** – megkapjuk az adott napra szükséges alapanyagok közül a hiányzó mennyiségeket, természetesen az aktuális anyagkészlethez viszonyítva.

A kiszabati lista bármikor lekérhető, így az előre elkészített étlapokhoz szükséges – hiányzó anyagokról információt kapunk, ami segítheti a beszerzést.

III. 4. Pótkivét / visszavét

Kiszabás visszavonása, vagy korrekció (pótkiszabás, visszavét)

Ssz.	Dátum	Nap	Norma	Étkezés	Létszám	Kiszabott	Szorító	Recept	Adag
184	2012.01.11	Szerda	Józsf. Gyerm. Átm.Otth.	Ebéd	7	☒	1,00	SZÁRAZBABFŐZELÉK	10
184	2012.01.11	Szerda	Józsf. Gyerm. Átm.Otth.	Ebéd	7	☒	1,00	SÜLT KOLBÁSZ	10
184	2012.01.11	Szerda	Józsf. Gyerm. Átm.Otth.	Ebéd	7	☒	1,00	DÉLI GYÜMÖLCS	10
185	2012.01.11	Szerda	Józsf. Gyerm. Átm.Otth.	Vacsora	7	☒	1,00	PÁRIZSIKRÉM,KENYÉR	10
185	2012.01.11	Szerda	Józsf. Gyerm. Átm.Otth.	Vacsora	7	☒	1,00	UBORKA	10

Kiszabás visszavonása Pótkiszabás (+) Visszavét (-) Megjegyzés:

Anyagnév	Kód	Eredeti menny.	+/- mennyiség	M.egység	Jelenlegi készlet	+/- érték
KENYÉR	1	1	0	KG	1	0,00
RÁMA	13	0,15	0	KG	6,891	0,00
PÁRIZSI	29	0,28	0	KG	1,45	0,00

Tápanyag analízis Költség analízis Anyagtörzs

Érték összesen: 409,05
egy főre: 58,44

Kiszabás visszavonása

Egy adott étlapelem kiszabását visszavonhatjuk teljes egészében, az összes szereplő alapanyag visszakerül a készletre, az étlapelem állapota „Nem kiszabott” lesz.

Pótkiszabás (+) Visszavét (-)

A konyháról visszaérkező igényekből adódó utólagos korrekciók.

Anyagnév	Kód	Eredeti menny.	+/- mennyiség	M.egység	Jelenlegi készlet	+/- érték
KENYÉR	1	1	0,8	KG	1	165,01
RÁMA	13	0,15	0	KG	6,891	0,00
PÁRIZSI	29	0,28	0	KG	1,45	0,00
ZSEMLE,KIFLI	2	0	4	DB	12	80,00

ZSEMLE,KIFLI 4,0000 Érték összesen: 654,06
egy főre: 93,44

Fölvehetünk pót-kiszabásként eddig még nem szereplő anyagot is, szokásos törzsből történő kiválasztással és a mennyiség megadásával.

Egy adott étlapelem alapanyagai közül visszavonhatunk adott mennyiséget (negatív szám beírásával), vagy pótlólag kiszabhatunk további mennyiséget (pozitív szám beírásával)

Munkánkat minden esetben mentjük el (vagy vonjuk vissza).

III. 4. Havi zárás

A havi könyvelés befejezése után futtatható a havi zárás menüpontot. Havi zárás nélkül a következő hónapra nem lehet könyvelni, valamint a lezárt hónap kiszabásai nem módosíthatók és nem vonhatók vissza.

Kérjük, a tárgyhó lezárása előtt ellenőrizze, hogy a havi bejövő számlák könyvelése megtörtént-e és minden kiszabással kapcsolatos adat megfelelő.

A havi zárás beállítja a következő havi nyitókészletet az aktuális hónap záró értékeire.

A program a zárás végrehajtása előtt ellenőrzi, hogy mindegyik tárgyhavi étlap kiszabása megtörtént-e, ha talál kiszabás nélküli étlapot, figyelmeztető üzenetet küld.

III. 5. Éves zárás

A menüpont csak akkor válik aktívvá, ha a december hónapot is lezártuk. Mielőtt az évvárás elkezdődne, a program automatikusan elmenti a teljes MICROFALAT_UJ könyvtár tartalmát egy újonnan létrehozott MICROFALAT_UJ_ÉÉÉÉ könyvtárba. (ahol ÉÉÉÉ = az aktuális évszám) és készít hozzá egy indító ikont, ami egy „fél paradicsom”, benne az évszám. Pl.:

Tehát kapunk egy komplett archív tavalyi Microfalatot, ami egyrészt biztonsági szempontból hasznos, másrészt, ha szükségünk van a tavalyi év adataiból bármilyen listát utólag elkészíteni, azt kényelmesen megtehetjük pl. januárban, nem kell Karácsony táján kapkodni a kimutatások elkészítésével.

Sikeres adatarchiválás után az évvárás az aktuális Microfalatban az alábbi állományokban végez műveleteket:

- Szállítói számlák – minden tavalyi mozgás törlődik.
- Minden egyéb mozgás – minden tavalyi adat törlődik.
- Étlapok – minden tavalyi törlődik, **a következő évre előre fölvetett étlapok megmaradnak.**
- Beállítja a következő év január hónapot aktuális könyvelési hónapként.
- Készlet – az éves nyitókészletbe beírja a 12. havi zárókészletet.

A rendszerben az összes többi adat (törzsállományok, receptek, stb.) változatlan marad.

IV. Lekérdezések

IV. 1. Forgalmi kimutatás

Tárgyévi, tetszőleges időszakra kinyomtatja az alapanyag forgalmat mennyiségben és értékben, mozgásnemenként. Csak egy megadott mozgásnemre is le lehet szűkíteni a lekérdezést.

IV. 2. Tápanyag felhasználás

A nyomógombokkal meghatározhatjuk a figyelembe veendő étkezési fajtákat külön-külön, vagy egész napra.

Tárgyévi, tetszőleges időszakra összesíti a felhasznált alapanyagok tápértékeit, figyelembe véve az anyag hasznosíthatóságát, egy kiválasztott étkezési csoportra (normára). Kiírja az előírt tápanyag mennyiségeket, a felhasználtat és a kettő különbségét egy főre vonatkoztatva. Ahol az eltérés kívül esik a normatáblában megadott tűrési százalékon, jelölést (#) tesz.

Összmennyiség egy főre anyagcsoportonként ☒

Ha bepipáljuk, kapunk egy kiegészítő listát, ahol a tápanyag felhasználás (előírás, tény, különbözet) anyagcsoportonként az adott időszakra összesítve jelenik meg.

IV. 3. Alapanyag felhasználás

Tárgyévi, tetszőleges időszakra alapanyagonként összesíti a felhasznált alapanyagok előfordulási alkalmát, mennyiségét, értékét és megmutatja az adott időszakra érvényes egységárak átlagát.

A lista legelején az összes étkezési csoportra halmozott értékek jelennek meg, majd az egyes normánként külön-külön lebontva.

IV. 4. Anyagforgalom

A program kilistázza anyagonként külön-külön a megadott tetszőleges tárgyévi időszakra az anyagforgalmat, minden mozgást figyelembe véve és anyagonként összesítve a kért időszakra vonatkozó készletváltozást.

A lista egy kiválasztott anyagra is lekérhető.

IV. 5. Szállítók forgalma

A program kilistázza az összes, vagy egy kiválasztott szállító tetszőleges tárgyévi időszakba eső forgalmát termékenként, mennyiségben és értékben, fizetési módonkénti csoportosításban és összegezve.

IV. 6. Létszám

A listán megkapjuk az összes étkezési csoport (norma) tetszőlegesen megadható tárgyévi időszakba eső étkeztetett létszámát étkezésenkénti bontásban és naponta, vagy ha úgy kérjük, csak az időszak-összeseneket.

IV. 7. Normatív állás

Normánként, tetszőlegesen megadható tárgyévi időszakba eső felhasznált anyagok norma szerinti értéke, tényleges értéke és ezek különbsége összesítve az időszakban étkeztetett teljes létszámmra és leosztva egy főre. Az értékeket megmutatja étkezésenként külön és összegezve. A listán kiválóan nyomon követhető a norma-előíráshoz viszonyított tényleges helyzet.

IV. 8. Számlalista

Tetszőlegesen megadható tárgyévi időszakba eső szállítói számlák felsorolása.

A lista szűkíthető fizetési módra, szállítóra és lekérhető dátum, szállító, külső bizonylatszám és belső sorszám szerinti sorrendben.

IV. 9. Adott alapanyag kiszabásai étkezés fajtánként

Adott cikk kiszabásai étkezés-fajtánként

Dátum 2008.10.31 — 2008.10.31

Alapanyag

(Választás beírt minta alapján)

A ténylegesen kiszabott étlapokból ☒

A felvett, de nem kiszabott étlapokból ☐

OK

Egy kiválasztott alapanyag felhasználása naponkénti és étkezésenkénti bontásban, az alábbi adatkörökre:

A ténylegesen kiszabott rovat bepipálása: a kimutatáshoz csak a már kiszabott étlapokat veszi figyelembe a megadott időszakban.

A felvett, de nem kiszabott rovat bepipálása: a kimutatáshoz csak a még nem kiszabott étlapokat veszi figyelembe a megadott időszakban.

Mindkettő bepipálva: Az időszak összes étlapját figyelembe veszi.

IV. 10. Havi anyagösszesítő

Havi anyagösszesítés

Időszak: 2012 - 1 - 1 .hó

Lista sorrend: ☒ Anyagnév ☐ Anyagkód

☒ Csak a mozgott anyagokat

OK [Refresh]

Adott hónapra, vagy hónapokra kinyomtatja az alapanyagok havi nyitó értékét, összesített raktári bevételeit és kiadásait, valamint a kialakult zárókészlet értékét mennyiségben és értékben.

Választhatunk a teljes lista, vagy a csak mozgott anyagok kiírása között és kérhetjük kód-, vagy névsorrendben.

IV. 11. Változatossági mutató

Változatossági mutató

Norma: Józs. Gyer. Átm.Otth.

Kezdő dátum: 2012.01.03

+ 2 x 10 nap: 2012.01.11

[Számolj]

Kész.

Norma	Napok	Vált. mutató
Dolgozók	7	1464,3
Bölcsis csoport	8	745,5
szállásbiztosító idősek klubja	9	621,2
Józs. Gyer. Átm.Otth.	9	719,3

[Refresh]

A program elemzi egy tetszés szerinti időponthoz képest 2 x 10 napon keresztül figyelembe vett időszak megadott étkezési csoporthoz (normához) tartozó étkezéseit és kiszámítja az időszak változatossági mutatóját.

Ha a kezdő időponthoz képest nem talál 2x10 napnyi étkezési alkalmat, a mutatót akkor is kiszámolja, és a „napok” oszlopban láthatjuk, hány étkezési napot tudott figyelembe venni.

V. Szerviz

V. 1. Szerviz műveletek

Technikai menüpont, csak Mikroszervíz munkatárs közreműködésével használható!

V. 2. Állományrendezés

Sérült adatállományok rendezésére szolgáló szervizprogram, áramkimaradás, váratlan Windows-leállítás, vagy egyéb hiba következtében történő leállítás után **kötelező** lefuttatni.

V. 3. Adatmentés

A rendszer biztonságos működését szolgálja, ha minél rendszeresebben – nagy tömegű adatok bevitele (több számla, étlapok, stb. fölvétele) után mindenképp – adatmentést végzünk.

Belső, gyors mentés – ugyanazon a meghajtón ahol a Microfalat alapkönyvtára is van, azon belül a napi dátumnak megfelelően keletkezik a hét minden napjára egy könyvtár (HET, KED, SZE, CSU, PEN, SZO, VAS), amelyekbe a program minden aznapi mentéskor létrehoz egy-egy alkönyvtárat (dátum + időpont néven), melybe az adattáblák aktuális tartalmát lemásolja.

A másolás nagyon gyorsan, néhány másodpercen belül megtörténik, ezért gyakran használható.

Külső mentés – ki kell választanunk egy külső meghajtót (a számítógéphez csatlakoztatott valamilyen adathordozót, pl. egy PEN-drive-ot), ahová a program a „Belső, gyors mentés”-nél leírt módon kiírja a rendszer adattábláinak aktuális tartalmát. Ez lassabb ugyan, de nagy biztonságot ad, még arra az esetre is, ha a gép rendszerlemeze sérül meg.

Az hét napjainak megfelelő mentésadatok elhelyezése a külső drive-on:

```
\MICROFALAT_UJ\HET
\MICROFALAT_UJ\KED
...
```

\MICROFALAT_UJ\VAS könyvtárakban történik

Az egyes mentésekhez megjegyzést is fűzhetünk, amelyben leírhatunk a mentett állapotra vonatkozó szöveges információt.

A mentések a hét napjaihoz tartozó könyvtárakban a mentés dátumának és időpontjának megfelelő alkönyvtárakban tárolódnak. Tehát, pl. 01.24-én keddi napon 16 órakor és 19:07:31-kor „belső” mentést végeztünk, akkor ezeket a mentéseket az alábbi könyvtárakban találjuk:

MICROFALAT_UJ\KED\ 20120124160000

MICROFALAT_UJ\KED\ 20120124190731

V. 4. Adatok visszatöltése

Legutóbbi mentés: Kedd 2012.07.17 09:01:44
KÜLSŐ E: winch
(hibátlan)

Visszatöltés honnan

☒ Belső

☐ Külső adathordozó

Adathordozó kiválasztása

Nap kiválasztása

☐ Hétfő

☒ Kedd

☐ Szerda

☐ Csütörtök

☐ Péntek

☐ Szombat

☐ Vasárnap

A megjelölt nap mentései

Mentés ideje	Megjegyzés
2012.01.24 16:00:00	Kiszabások megkezdése előtti állapot
2012.01.24 19:07:31	kiszabások utáni állapot

A kijelölt mentés adatai: **KED 2012.01.24 16:00:00**
BELSŐ Kiszabások megkezdése előtti állapot
(hibátlan)

A kijelölt mentés visszatöltése

A fenti ablakban jelöljük be a mentés típusát (belső mentés, vagy külső adathordozó), valamint a visszaállítani kívánt napot, majd kattintsunk „**A megjelölt nap mentései**” gombra. A program megkeresi az adott napon végzett mentéseket és felsorolja őket. A táblázatban le-föl mozogva álljunk rá a visszatöltendő mentés sorára, majd kattintsunk „**A kijelölt mentés visszatöltése**” gombra és erősítsük meg visszatöltési szándékunkat.

A Microfalat aktuális adattartalma visszaáll a mentéskori állapotra.

Az használat során felgyűlt, elavult külső és belső mentések törlése az adathordozókról a felhasználó feladata. A rendszer az éves zárás során a december havi belső mentések kivételével a megelőző belső mentéseket törli.

V. 4. Emlékeztető (előjegyzés)

Jel	Dátum	Időpont	Időtartam	Jelzés	Téma
☐	2019.08.23	16:36	00:10	16:36	Telefont várok
☐	2019.08.24	08:00	00:15	:	Kész a reggeli
☒	2019.08.24	16:37	:	16:00	Fűnyírás

Dátum: 2019.08.24 Időpont: 16:37 Időtartam: : Téma: Fűnyírás
 Figyelmeztető időpont: 16:00 Figyelmeztető dallam: Tallóz (Lezárás = TAB)
 Bekapcsolás Kikapcsolás

Ez a menüpont egy egyszerű, könnyen kezelhető előjegyzés naplót valósít meg. Adott dátum (éééé.hh.nn) és időpont (óó:pp) megjelölésével a „Téma” rovatba felvehetünk max. 240 karakter hosszúságú bejegyzéseket.

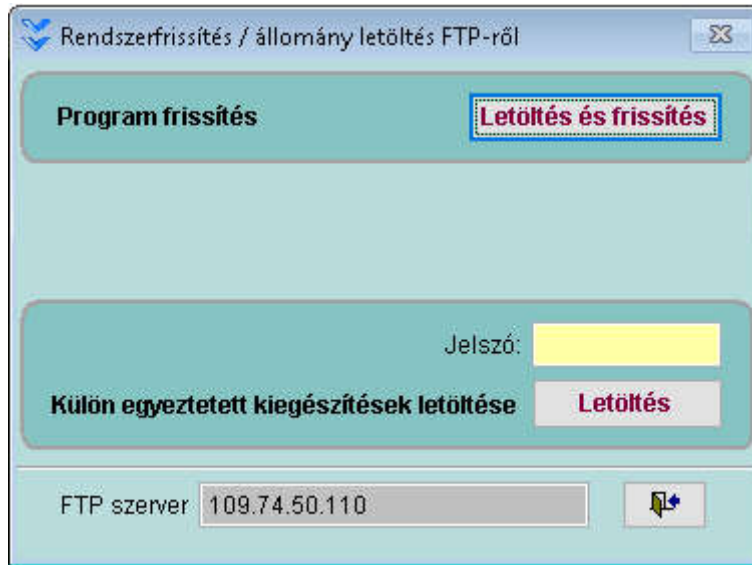
A dátum, időpont kötelezően kitöltendő, a többi rovat nem.

- Figyelmeztető időpont (óó:pp) – ha beírjuk, az adott időpont elérésekor a program egy figyelmeztető üzenetet jelenít meg, bármelyik menüpontban is dolgozunk, csak az a feltétel, hogy a Microfalat program fusson a számítógépen, akár aktív módon a képernyőn, akár inaktív állapotban a tálcán.
- Figyelmeztető dallam – a „Tallóz” gombra kattintva kiválaszthatunk egy dallamot (.wav formátum) a számítógépről, ekkor nem csak üzenet jelenik meg, hanem a kiválasztott hang is megszólal figyelmeztetésül.

A gépóra minden 15. másodpercében történik az időpont ellenőrzés, tehát a jelzési pontosság ¼-ed perc.

Ha végeztünk egy új esemény felvételével, lépünk ki az emlékeztető funkcióból, mert a jelző-rendszer csak akkor aktív, ha nem tartózkodunk ebben a funkcióban.

V. 6. Frissítés letöltése

A **program frissítéseket** szükség szerint cégünk feltölti a központi adatszerverének megfelelő könyvtárába, ahonnan – aktív Internet hozzáférést feltételezve – a fenti FTP-kapcsolaton keresztül letölthetjük azokat.

Kattintsunk a „**Letöltés és frissítés**” gombra, a program bejelentkezik a szerverre, majd – amennyiben van frissebb program – letölti az újabb verziót, majd kilép. Az új verziójú program indul el a következő indításkor.

A „**Külön egyeztetett kiegészítések letöltése**” kattintással a kijelölt fájlok letöltése és bemásolása megtörténik. Ehhez adott esetben szükség lehet egy jelszóra, amit cégünk e-mail-ben megküld az Önök számára.

V. 7. Dokumentáció megtekintése

Szükség lehet arra, hogy a Microfalat program működése közben egyszerű módon betölthessünk mellé valamilyen dokumentációt, pl a program saját kézikönyvét, vagy más hasznos anyagot. A programot az AdobeReader alkalmazás használatára készítettük fel.

Más PDF-olvasó programot használata: lásd I. 9. Rendszerjellemzők, felhasználó adatai

A sárga mezőbe kell beírunk a megjelenítendő fájl nevét (elérési úttal együtt), vagy kattintsunk a „Tallóz” gombra és a megszokott Windows fájlkezelővel válasszuk ki a kívánt dokumentumot és a „Megjelenítés”-re kattintva indítsuk el. A dokumentum megjelenik egy külön ablakban, a munkát lehet folytatni a Microfalatban és tetszés átválthatunk a PDF dokumentumra.

Listák kinyomtatása

A rendszerben elkészülte után minden lista a képernyőn jelenik meg, az alábbi módon:

A „Print Preview” (előnézeti) panelen megjelenő nyomógombokra kattintva átnézhetjük a listánk tartalmát, mielőtt a papírra küldenénk, lapozgathatjuk és ha úgy döntünk, kinyomtathatjuk.

Ugrás a beírt sorszámú lapra

Nagyítás / kicsinyítés

Kilépés, nyomtatás nélkül

Lapozás a képernyőn előre/hátra

Ugrás a lista elejére/végére

Print Preview

JÓZSEFV. EGYESÍTETT BÖLCSŐDÉK-KONYHA
1087. BP. KEREPESI ÚT 29/A -KONYHA

Alapanyag felhasználás
Minden étlap
2012.01.01 — 2012.01.31

Anyag (név, kód)	Mennyiség	Egység	Érték	Időszaki átlagár
Étkezési csoport (norma): * Összes étkezési csoport				
ALMA	105	135,200KG	32 232,14	238,40
BABÉRLEVÉL	91	8,290CS	885,95	106,87

A lista kinyomtatása.
A nyomtatás mindig a Windows-ban alapértelmezettként megadott nyomtatóra történik.